

Uredništvo in upravnishvo Glasila je v Chicagu, Ill., 2821 So. 40. Ave., kamor je pošiljati vse rpkopise, denarne pošiljatve, sploh vse, kar ima stik z listom.

Celoletna naročnina na Zdr. Države in Canada je \$1.00, za inozemstvo \$1.50.

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izjaha vsaki teden v petek.—Cirkulacija je dosegla nad deset tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državi, Canadi in stari domovini.

Cene za oglas po pogodbi. Enostopna 10 point vrata 8 centov.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO—YEAR VI.

Chicago, Ill., 18. aprila (April) 1913.

ŠTEV.—NUMBER 16.

Šestdeset let agitacije.

Šestdeset let agitacije je bilo treba, da bo ameriško ljudstvo volilo direktno svoje senatorje. Zdr. države so se v tej dobi iz farmarske države izpremenile v industrijno poljedelsko. Zgradili smo v tej dobi ogromne nebotičnike s 40 nadstropji; premrežili smo Zdr. države z železnica; spopolnili prvotne in neokretne stroje v čudezna železna bitja, ki delajo kakor človek; avtomobili nadomeščajo konje in visoko v zraku plava človek z letalom, delajo kolobarje in dvigajo se v zrak kakor škrjanec, ali pa spuščajo se na zemljo, kakor ptica roparica, kedar lovi svoj plen. Za vse to ni bilo treba agitacije in tudi prositi in zahtevati ni bilo treba, da bi postavljale državne zbornice dovoljvalne spopolnjevanje tehničnih sredstev za udobno življenje in pomnoženo produkcijo. To so bile samoposebice. Vse je bilo potrebno in nihče se ni upiral.

Ravnatoko potrebna in za ljudstvo koristonosna je direktna izvolitev senatorjev. To ni vedelo ljudstvo, marveč so vedeli tudi denarni mogotci, tista skupina ljudi, ki odira in izžema ameriško ljudstvo v svojo korist, ki k nagromadenim milijonom kopiči še vedno nove. Ta skupina se je z vsemi močmi upirala, da se ustava Zdr. držav spremeni v toliko, da ljudstvo voli direktno senatorje. Denarni mogotci, ki se zopet delijo v razne klike, so hoteli, da ima vsaka klika svoje senatorje, ki zastopajo le njih interese. Dokler se je volilo senatorje indirektnim putem, je bilo kapitalističnim klikarjem igračka pomagati svojemu možu do senatorske toge. Do sporov je prišlo le takrat, kadar so se spili klikarji med seboj zavoljo razdelitve plena. Ob taki priliki je včasih izvedela javnost, kakšne kupčije se vršijo za kulisami postavljadnjih zbornic in s kakšnimi čednimi sredstvi se izvoli senatorji. Afera Lorimer nam je podala najjasnejšo sliko o boju klikarjev, ki nastaja iz nasprotujočih interesov, o podkupovanju in korupciji pri izvolitvi senatorjev. V nekaterih slučajih je bilo več korupcije, v drugih zopet manj, v nekaterih se je zopet izvršila volitev brez korupcije in podkupovanja. In če bi se vse volitve senatorjev izvršile brez podkupovanja in korupcije, bi bilo vseeno krivično, da se senatorji voli indirektnim putem. Vsaka indirektna volitev je krivična, ker vzame ljudstvu pravico do samodoločbe in postavlja enakopravnost na glavo. Kjer je krivična nadomestila pravico, tam so na široko odprta vrata za vgnezenje korupcije in vseh človeških slabosti.

Denarni mogotci, ki niso prišli do svojega premoženja pravičnim putem, kar potrdi zgodovina naših denarnih kraljev, in ker je nemogoče, da bi kdo v tako kratki dobi prisvojil ogromno premoženje, niso za direktno izvolitev senatorjev, ker so za krivično: za izkoriščanje človeških slabosti s podkupovanjem v svoje dobro, za pomnožitev svojega ogromnega premoženja, da bi ljudstvo živelo še v večji odvisnosti od njih.

Zato je šlo ljudstvo svojo pot. Ni se oziralo na tožbe takozvanih konzervativcev, ki se drže vsega, kar je staro: krivice, korupcije in podkupovanja in vidijo v vsakem napredku pogibelj za človeško družbo najbrž radi tega, ker jim je toliko težje opleniti ljudstvo, kolikor bolj dobiva človeška družba popolnejše oblike in se krivična umika pravič. Ljudstvo ni odnehalo v agitaciji za direktno izvolitev senatorjev, dokler ni večina držav, kakeršno zahteva ustava, sklenila, da se senatorji volijo direktno.

Učimo se iz te zmage. Bodimo vedno radikalni. Zahtevajmo, da se vsikdar krivica unakne pravič in napočil bo dan, ko bo pädla največja krivica: moderna mezdna sužnost.

Ameriške vesti.

— Dr. Friedman, izumitelj seruma proti jetiki, se je na banketu, ki ga je priredil "Gridiron" klub v Washingtonu, D. C., bridko pritožil o ameriških zdravnikih, ki mu mečejo polena pod noge. Med drugim je rekel: "Zakaj ne morem dokazati, da imam za človeštvo res nekaj dobrega. Ali je mogoče kakšen vzrok, da moram dokazati, da nisem slepar. — Priznam, da imajo znanstveniki pravico do kritike. Ali zakaj naj bi odgovarjal na besedičenje vsakega neukega kritičarja. — Pripravljen sem izročiti to zdravilo Zdr. državam. Ali rabijo naj ga izvežbani zdravniki. Moja iznajdba mora postati končno upanje ljudstva v stiski. Pa vseeno me smatrajo za sleparja."

Nadalje je zdravnik izjavil, da ni nikdar pričakoval kakšne nagrade za svojo iznajdbo, da ni z nobenim stopil v trgovsko zvezo, da bi prodal serum.

— V Bostonu so zaštrajkale vslužbenke pri telefonu. Telefonska družba, ki lastuje v mnogih večjih mestih telefonske naprave, je takoj odredila, da dekleta iz raznih mest zavzamejo mesta njih štrajkujočih tovaršic. Iz Chicaga je odšlo tri sto deklet v Boston. Čudo, da se zvezna gosposka ne gane, ko odhaja tako veliko število mladih in neizkušenih deklet v popolnoma tuje mesto in ker je znano, da so privatni detektivci izvabili večje število deklet v rudarski strokovni okraj v West Virginiji. Obljubili so jim, da bodo kuharice in natakariče. Ko so jih pa beriči imeli v svojih rokah, so jih prodali v belo sužnost.

— V državnih ječah Indiane so odpravili marogasto obleko, telesne kazni in celice za kaznenice. Obleka za kaznenice bo blede-modra.

— Sodnik Hopkins v Chicagi je pošteno oštel nekega policajca, ki je aretiriral dve ženski, ki sta se pridružili moškima, ker policaj ni aretiriral moških, ki sta se po izpovedbi žensk pridružila njima.

Sodnik je med drugim povdaril, da se v človeški družbi ne more meriti morale z dvojno mero. Pametna beseda!

— Glavni poštar Burleson je izdal ukaz, da bodo vsi poštni nastavljenici odslej delali le osem ur dnevno.

— Na podlagi podatkov, ki jih je spravila na dan preiskava ilinojskega senatnega komiteja o mezdni razmerah delavk, se bo kongres bavil z vprašanjem minimalne plače za delavke v vseh državah Unije. Senator Chilton iz West Virginije je predložil zakonski načrt, po katerem naj bi znašala minimalna plača za delavke 9 dolarjev na teden pri osemurnem delavniku in šestdnevnem delu v tednu. Vsak prestop tega zakona naj bi se kaznoval s 500 dolarjev denarne globe. Dekleta pod 15 letom ne smejo delati.

— Zvezna vlada je ponudila kapitanu Amundsen, odkrivalcu južnega tečaja, da naj preplove s svojo ladjo "Fram" panamski prekop, predno bo odplul na odkritja proti severnemu tečaju. "Fram" je sedaj v južnoameriških vodah.

— Kapitan John Good je pred "Mornariško zvezo" izjavil, da

od 31 bojnih ladij in 24 torpedov, ki so se udeležile v mesecu oktobru vaj pred New Yorkom, ni nobena za rabo v slučaju vojne. V svojem nadaljnjem govoru je priporočal, da naj se brodovje pomnoži z drednotkami.

— Kongresnik Buchanan iz Chicage hoče predložiti kongresu zakonsko predlogo, ki bo prepovedovala, voziti stavkokaže iz ene države v drugo.

— Frank Galloway, pomožni čuvaj za varstvo rib in divjačine, je na potu med Larkspurom in Estelle v okraj Martin, Cal. aretiriral brata Herberta in kapitana Jurija Le Corneea. Komaj je izvršil aretacijo, je nakrat počil strel in krogla mu je preluknjala lice. Nato je čuvaj potegnil svoj samokres in obstrelil oba brata. Kdo je streljal na Gallowaya, se ne ve. Vsi trije ranjeni ležijo sedaj v bolnici San Rafael. Galloway in Herbert Le Cornee sta tako težko ranjena, da bodeja najbrž umrli za ranami. Bitka se je vršila radi par rib. Neumnost!

— Ogromna stavka delavcev v tovarnah za izdelke iz kavčuka v Akronu, O. in okolici je končala z nevspehom. Delavci se organizirajo ponovno in se pripravljajo za prihodnjo stavko.

— Senatni komitej države Illinois, ki preiskuje razmere v najdenicah in zavodih za porode, je odkril zopet veliko gnojno jamo današnje človeške družbe. Z otroci, ki so sirote, se trži in kupčije, kakor z navadnim blagom. Pogodbe za adoptacijo otrok se napravijo, še predno so sirote zagledale luč tega sveta. Tri taka "dobrotvorna zavetišča" je obiskalo pet članov komiteja: Illinois Childrens Home and Aid Society, Evanston Branch; St. Vincent Infant Asylum v Chicagi; Anna Rose Lying — Sanatorium v Chicagi.

V zadnjem zavodu je komitej odkril dovršen sistem za izdelovanje pogodb še nerojenih otrok: Doktor W. F. Briney upravlja ta zavod. Žene in dekleta, ki iščejo zavetja v zavodu, morajo podpisati pogodbo, po kateri postane novorojenček njegova last.

Komitej je našel pet neoženjenih žensk v zavodu. Strežnica je izjavila, da večina žensk prihaja z dežele. "V gornjem nadstropju imamo vdovo," je pripovedovala strežnica, "dete je prišlo ob šestih zjutraj na svet, zvečer ob šestih je bilo že adoptirano."

Žalostne zgodbe so pripovedovali o ločitvi malih dečkov in deklic, bratov in sester v sirotišnici v Evanstonu in v zavodu St. Vincenta, ki je na dobrem glasu. Predstojnica zadnjega zavoda je s svojo odkrito srčno besedo, tako ostro obsodila današnji družabni red, da bi ga huje ne mogel obsoditi tudi kak socialistični "prekueh": Starejše otroke adoptirajo, ker lahko delajo. So pač cenení mali sužnji."

— Patriotizem ameriških milijonarjev, ki so izsesali svoje milijone iz kosti in mozga ameriških delavcev, se je pokazal v stavki tovarne za izdelovanje vrvi v Auburnu, N. Y., ki je lastnina trusta za poljedelske stroje, v pravi luči. Štrajkujoči delavci vztrajajo v stavki in se ne dajo izvabiti najetim vohunom, da bi vpriporili izgrede in tako dali najetim pretepačem priliko, da bi jih naskočili z orožjem. To premišljeno postopanje štrajkarjev je tako razdržilo trustovce, da je njih golo orožje—glavni ravnatelj tovarne, izjavil, da bodo zgradili tovarno v Nemčiji, ako se delavci ne vrnejo na delo.

Gospodje, kar selite se! V Nemčiji bodele našli še bolj krepko organizirane delavce, kakor v Ameriki.

— V Kongresu je pričela razprava o carini. Razprava o znižanju carine za poljske pridelke je bila zelo živa. Kongresnik Logue iz Pennsylvanije je stavil predlog, da bi glavna živina ne bila podvržena carini pri uvozu v Zdr. države. Kongresnik Baker iz Kalifornije in Russel iz Missourija, sta v interesu veleposestnikov pobijala predlog kongresnika Logueja, ki je bil končno s 122 glasovi proti 73 oklonjen. S cenenim mesom ne bo torej nič. Delavci bo moral še v prihodnje plačevati davek bogatim živinorejcem na zapadu in mesarskim kraljem.

Enaka usoda je zadela predlog, s katerim bi se znižala carina za uvoz ovac in prešičev.

Demokratski poslanci iz Wisconsinu in Minnesoti so pogoreli s svojim predlogom za zvišanje carine na ječmen. Baker iz Kalifornije je hotel imeti znižano carino za oves. Glasovanje ga je prepričalo, da so njegovi tovariši drugega mnenja. Kongresnik Lazaro iz Louisiane je zahteval povišanje carine za riž. Kongresnik Thompson iz Oklahome je pa naobratne zahteval, da se uvoznina za riž popolnoma odpravi. Oba predloga sta propadla.

Že začetek razprave o carini dokazuje, da se kongresnikom ne gre za splošen ljudski blagor, marveč da vsakdo zastopa svoje interese.

— Pri delavcih, ki pripravljajo živila, se v najkrajši dobi v vseh mestih pričakuje važnih sprememb. Dve veliki tvrdki hočeta v večjih mestih monopolizirati ali potrustjati restavracijsko obrt. Družbi se imenujeta Childs in Thompson. Childs je najbolj močna v New Yorku, kjer ima 56 restavracij, poleg pa tudi v večjih drugih mestih na iztoku. Zdaj prodira družba proti zapadu in je odprla nekaj restavracij v Chicagi. Thompsonova družba, ki gradi sedaj ogromen nebotičnik na voglu Kinzie in N. Clark ceste, je pa najbolj močna v Chicagi, kjer ima 35 oboedovalnic. Restavracije lastuje v srednjem zapadu, kakor tudi v Philadelphiji, New Yorku in Atlanti. Ga. Med obema družbama je nastal konkurenčni boj, ki je še le v razvoju. V Chicagi je še nekaj družb, ki lastujejo po več oboedovalnic: Wigham 10, Knabe 10, Messenger 17 in Erickson 32.

Delavske organizacije hočejo izrabiti ugodno situacijo in organizirati restavracijske nastavljenice. V poštev pridejo pri tem organizatoričnem delu posebno pekli, kuharji, natakariji in natakariče. S smotreno agitacijo bi se pridobilo za organizacijo tudi vse druge delavce in delavke, ki so za posleni v restavracijah. Sidney Goldberg, poslovodja Thompsonove družbe je baje pripravil pogajanje s zastopniki organiziranih delavcev. Za Thompsonovo družbo je znana Ward družba (krušni trust), za njo pa železarski in jeklarski trust.

Na ta način se narodno bogatstvo čimdalje bolj osredotočuje v rokah pešice ljudi. Vsi trusti so v sorodu med seboj.

— V Coloradu so pri zadnjih občinskih volitvah pogoreli na celi črti prohibicionisti, tako se je izvršilo v Idahu. V obeh državah imajo ženske volilno pravico in glasovale so proti prohibiciji. V Nebraska, kjer so odklonili žensko volilno pravo, kar so ji z velikim veseljem odobravalí, priateljci "osebne svobode", so "pogumni" moški glasovali za prohibicijo in da se tozadevni predlog, po katerem se morajo zapreti vse gostilne v državi, predloži splošnemu glasovanju.

— Neznan morilec je v Chicagi Juriju Dietzu, precej premožnemu krojaču, ko je spal, s kladihom razbil črepijo. Poleg umor

jenega Dietza je na tleh ležalo pismo, v katerem je morilec izpovedal, da je izvršil umor, ker je Dietz zastrupil življenje nekega mladega dekleta. Ako pismo odgovarja resnici, ali če je morilec hotel policijo zvabiti na napačen sled, se ni dalo dognati do sedaj. Le toliko je resnično, da je bil umor izvršen iz maščevanja, ker je denar ležal v spalnici, ne da bi se ga bil dotaknil morilec.

— V Mamaronecku, N. Y. je petdeset od nog do glave oboroženih policajev in beričev napadlo štiri sto neoboroženih in mirno po ulici korakajočih delavcev. Ko so delavci spoznali, da jih hoče tolpa oboroženih beričev pomoriti, so se postavili v bran z golimi pestmi. Končno so se morali umakniti pred oboroženimi in najetimi pretepači. S seboj so vzeli tudi svoje ranjene tovariše.

— V Milwaukee so zaprli Hugo Kellinga, policajca, ker je v nedeljo oropal nekega Edvarda Golla za 35 dolarjev na cesti. Ko je izvršil napad, je imel krinko na obrazu. Kelling je priznal zločin. Res, fin in priporočljiv policaj!

— V Cottonportu, Tenn. je Karel W. Goodlake umoril svojo ženo. Po izvršenem zločinu je spremenil svoj dom v majhno trdnjavo in jo branil štiri ure proti okrajnim beričem, dokler se ni od krogel smrtno zadet zgrudil na tla.

Inozemstvo.

— V pondeljek je pričela v Belgiji splošna stavka. Delavci zahtevajo splošno in enako volilno pravico: en volilec en glas. Do sedaj imajo v Belgiji razredno volilno pravo. Po sedanjem volilnem pravu ima delavec le en glas, medtem ko ima vsak branjevec dva, kdor je pa malo bogatejši, pa ima lahko tri ali štiri glasove. V orientacijo naj služi naslednji dokaz. Volilec, ki ima en glas je 993,070 in volilec, ki ima več glasov, pa 704,549. Ta manjšina je pri zadnjih volitvah oddala, 1,717,781 glasov. V Belgiji ne vlada danes večina, ampak klerikalna manjšina, ki si je v parlamentu osvojila večino sedežev le s pomočjo krivične razredne volilne pravice.

Takoj v pondeljek zjutraj je zastavkalo 250,000 delavcev in tekom dneva se je število stavkujočih delavcev pomnožilo do približno 400,000. Delo v rudnikih, glažutah in tovarnah za porcelan popolnoma počiva. V rudnikih so na priporočilo stavkovnega vodstva ostali na delu delavci pristojnih in sesakah, da se ne poškodujejo rudniki.

Mnogo podjetnikov simpatizira s štrajkujočimi delavci. Nekateri tovarnarji so izjavili, ako bo stavka trajala le tri dni, da jim ne bo odtegnili plače.

Klerikalna vlada je na mnogih krajih osredotočila vojaštvo. Delavci so mirni in se brigajo za to, nepotrebno provokacijo. Zavedajo se, da so s splošnim štrajkom hudo zadeli svoje nasprotnike. Ako bo štrajk trajal nad teden dni, bo nastalo pomanjkanje živil. Delavci so za stavko dobro pripravljeni. Enajst tisoč žen in otrok so poslali za dobo štrajka k delavcem v Nemčijo, Francijo in na Holandsko.

— Izdajalcu in zavratnemu morilecu Huerti, ki je zdaj predsednik v Mehiki, se še ni do sedaj posrečilo ugnati svojih nasprotnikov. Posebno v državah, ki mejijo ob Zdr. države, nima sreče. Preostanek vojske, ki je jo poslal v Sonoro, da bi kaznovala "punitarje", je po strašnem porazu pribežal v Zdr. države, kjer je moral odložiti orožje.

Poskus tiranov, ki so hoteli s protirevolucijo uveljaviti razmere, ki so bile ob času krvoloča in diktatorja Porfiria Diaza udomačene v Mehiki, je torej popolnoma ponesrečil. Ljudje, ki poznajo razmere v Mehiki, pravijo, da v Mehiki ne bo preje miru, dokler se ne uresniči načrt umorjenega Madera, po katerem naj bi se ogromna zemljiščna posestva, ki so lastnina pešice veletoč, razdelila med brezposestne ljudi.

Velika posestva, na katerih delajo mehiškanski peoni, se dajo primerjati z rimljanskimi latifundijami ali pa srednjoveškimi fevdnimi posestvi, na katerih je tlačani kmet pod nadzorstvom neusmiljenih in krutih valptov. Na teh veleposestvih se izdeluje vse, kar spada v domačo obrt. Delavci na posestvih so pravi sužnji, ki morajo delati za slabo hrano in obleko.

Madero je tem siromakom obljubil svobodo, zato je v začetku drlo vse pod njegovo zastavo. Ker svoje obljube ni takoj spolnil, ko je postal predsednik, je ljudstvo izgubilo zaupanje vanj in ga je pustilo na cedilu, ko ga strmo glavi pristaši krvoloča Diaza.

Ako sedanji mogotci mislijo, da bodo jadrili pod staro tiransko zastavo, tedaj se motijo. Mehikansko ljudstvo vstaja in mogoče bo že v najbližnji bodočnosti padel fevdni sistem, ki drži mehiškansko ljudstvo k tlom.

— Španski kralj Alfonso je rešil tretjč svojo kožo. Neki Barcelonec, imenom Rafael Sanchez Añegro, je streljal trikrat nanj, pa ga ni zadel.

Da kralj se živi, se ima zahvaliti svoji nervozni strahopetnosti. Ko je Alfonso zagledal morilca pred seboj, je s tako silo zadržal ostroge v konja, da ga je skoraj umoril. S silnim sunkom ostrog je mislil pognati konja v dir, da bi se rešil z urnim begom. Ali zgodilo se je nasprotno, in to mu je rešilo življenje. Žival se je od silnih bolečin vzpela kviško, da je skoraj padla znak. Krogla, ki je bila namenjena njemu, je zadela konja v vrat. Predno je napadalec pomeril drugič, so ga pa že držali bližnji tajni policaji.

Meščanski smoki zdaj pišejo, da sta kralju rešila življenje njegova bistroumnost in gibčnost kot jahač. V resnici mu je pa le njegova strahopetnost rešila življenje.

— Srbi so umaknili svoje čete, ki so pomagale Črnogorcem pri oblaganju Skadra.

Veslele izjavljajo, da bo kmalu prišlo med njimi, balkanskimi zavezniki in Turčijo do sporazuma glede ureditve mej.

Po neki vesti iz Londona je prišlo med Bulgari in Grki do nesporazuma zavoljo Soluna, ki so ga zasedli Grki. Bolgari zahtevajo Solun zase, Grki pa tudi. Bolgare podpira Avstrija, Grke pa Rusija.

— Aretacija Nikolaja Brarure, ki je bil glava skupine ruskih ogleduhov v Avstriji, je obudila splošno senzacijo. Zapri so tudi brata Cedomila Jandriča in Aleksandra Jandriča. Prvi je bil nadporočnik, drugi pa lajtnant. Splošno se sodi, da bodo v kratkem aretirali še več častnikov, ki so prodajali svojo "milo domovino" Rusiji, da so imeli potrebni drobiž za razsipno življenje.

— Sufrazetke v Angliji so porezale telefonsko in brzojavno žico pred vhodom v predor Box na zapadni železnici.

Ob St. Leonards-on-Sea so zažgale vilo poslanca Arturja Filipa DuCros. Po sobah so položile razstrelivo. Da ni bilo čuti razstrelb, so preko oken pritiskale papir in jih zagnile z odevami in ruhami. Pri gašenju je ponesrečilo mnogo požarnih brambovev.

DOPISI.

Aspen, Colo.

Dne 1. aprila je za vedno zatisnil svoje oči brat Josip Drobnič, član društva "Narodni dom", št. 51. Umrli je za pljučnice. Bolan je bil le sedem dni. Materi zemlji smo ga izročili dne 3. aprila. Pogreba se je udeležilo tudi društvo sv. Barbare J. S. K. J., kateremu v imenu našega društva izrekam najtoplejšo zahvalo.

Rajni brat je bil star 42 let, doma iz Ponove vasi pri Grosupljem. Za njim žaluje njegova soproga in dvoje nepreskrbljenih otrok.

Žalosten slučaj zopet potrди staro resnico, da so podporne organizacije za delavce v Zdr. državah neobhodno potrebne. Po mojem mnenju bi moral biti vsak oženjen delavec v Zdr. državah, član dveh podpornih društev, da je zadostno preskrbljen za slučaj bolezni in nezgode, in da ne trka takoj prve dni po njegovi smrti, beda na vrata njegove družine.

Rojaki tukaj in v okolici, ki se niste člani S. N. P. J., pristopite k društvu "Narodni dom," ki je veja močne podporne organizacije — "Slovenske narodne podporne jednote."

Delavskih razmer ne morem pohvaliti. Na društvenem polju se pa dobro gibljemo in smo izvrstno organizirani.

Frank Lovšin, taj.

Waukegan, Ill.

S tužnim srcem naznanjam vsem bratom in sestram, da je zopet nemila smrt ugrabila iz naše srede našega ljubljenega brata Math. Grabelšček, člana društva "Sloga", št. 14 SNPJ. Ker sva bila s pokojnim bratom osebna prijatelja, se ga spominjam sedaj, ko spi večno spanje v gomili.

Pokojnik je bil doma iz Horjula pri Vrhniki, samec in star 27 let. Pred dvema letoma in pol je prišel kakor mnogo drugih rojakov iskat sreče v Ameriko. Mesto sreče si je nakopal neozdravljivo bolezen. Pred šestimi tedni je bil še zdrav in čil. Nakrat ga je zgrabila bolezen in moral je iti v bolnico. Dne 6. aprila je za vedno zatisnil svoje trudne oči.

Math. Grabelšček zapušča v Ameriki tri brate, v stari domovini pa brata, dve sestre in žalujočo mater.

Pogreb pokojnega brata se je vršil dne 8. aprila t. l. ob ogromni udeležbi članov in članic društva "Sloga" št. 14 in sesterskega društva "Moška enakopravnost" št. 119. Oba društva sta položila na rakev pokojnega venec, v sprevedu sta pa žalostno vihrali njiju zastavi.

Mili brat! V slovo našega društva ti kličem:

Odšel si iz naše srede, ali spomin med brati bo ostal vekotrajno nate!

Tako umiramo proletarce, daleč v tujini in od svojcev, drug za drugim. Kaj ne, to je žalostno. Ali še bolj žalostno je, ako človeka zadene nezgoda ali bolezen, ki ni pri podporni organizaciji. Rojaki! Kdor še ni član podporne organizacije, naj se pridruži "Slovenski narodni podporni jednoti," ki za vse svoje člane in članice enako skrbi v bolezni, nesreči in smrti, ne oziraje se na njih versko ali politično prepričanje.

Avgust Grum, zapisnikar.

Clinton, Ind.

Prav na kratko hočem poročati, kaj smo doživeli v naši naselbini ob času hudega naliha v minoletem mesecu. Še pred 20. marecem je prišlo deževanje. Deževalo je noč in dan in voda je naraščala, dokler niso bilo nižave spremenjene v ogromno jezero z močnim odtokom.

Hiše so štrlele iz vode, kakor majhni skalnati otoki sredi morja. Nekatere hiše so bile od vode do strehe. Vseh hiš je bilo pod vodo do dve sto. Odtok vode je bil tako silen, da je odnašal mostove, ceste in druge ograje in spodjedal železniško progo. Most C. I. železnice, ki ga je odnesla voda, še danes ni popravljen. Naj večjo povodenj smo imeli dne 27. in 28. marca.

Ko je ljudstvo moralo bežati na višji svet, se je videlo, koliko se je mestna uprava brigala za reševanje. Smelo lahko trdim, da nič. Pač je dobro varovala kapitalistična podjetja.

Republikanska in mestna rešila akcija je popolnoma odpovedala, kar dokazuje naslednji slučaj: Neki naš brat in sodrug biva na zemljišču, ki je lastnina nekega republikanca. Poplav je prihrumel nakrat in omenjenemu bratu je bilo nemogoče ubežati pred povodnjo še v pravem času. Voda je naraščala višje in višje, pa vendar bogati lastnik in mestna uprava nista poslala nobenega rešilnega čolna, da bi rešili delavce, dasiravno mu je že voda prihajala skoraj do grla.

Kolikor je kapitalistov v ameriški republiki so vsi enega duha: pa naj bodo republikanci ali demokratje.

Povodenj je napravila tako veliko škodo, da jo je težko centi. In če bomo dobili kaj podpore, je bodo najbrž dobili v prvi vrsti tisti, ki že danes sede na kupih denarja.

Victor Zupančič.

Indianapolis, Ind.

Dne 17. aprila je imelo konzumno društvo svojo glavno sejo. Do sedaj je vodil vse delo začasni odbor: Jos. Pushner, predsednik; L. Rudman, tajnik; L. Bučar, blagajnik in nadzorniki F. Stanich, T. Luzar, L. Semenič. Ako sodoimo po udeležbi in da ima vsaka stvar v začetku svoje težkoče, upamo, da se bo kmalu tudi konzumna organizacija udomačila pri nas.

Nikjer lahko delavce tako lahko ne prihrani nekaj centov od svojega krvavo zasluženega denarja kakor v konzumni organizaciji. Držimo se gesla svoji k svojim. To se pravi da se morajo delavci organizirati kot konzumentje, da prihranijo sebi dobiček, ki ga sicer vtika v svoj žep profitar, ki je po narodnosti Američan ali pa kaj drugega. Ako se delavci organizirajo v konzumnih združenjih, se bodo tudi naši slovenski farmarji organizirali v združenjih in marsikateri pridelek se bo lahko kupil brez posredovalcev. Tako bomo najlepše izvedli geslo "Svoji k svojim. Dobitek naj ostane tistemu, ki dela in nepotrebnost je, da bi romal v žepu drugih."

J. P.

Na potu.

Dne 2. aprila sem se poslovil pri gostoljubnih rojakihi v Barbertonu in se podal s prijateljem M. Železnikarjem na kolodvor. Še enkrat sva stisnila prijateljsko desnico in parna piščalka "lukamatije" je zatulila svoj tu — tu — tuu — u. Vlak se je zazibal počasi, iz dimnika "lukamatije" se je izvil velik kolobar dima, ki se je s hitrico dvignil v zrak, da se v značilnih višavah razprši na vse strani. Še enkrat je stroj zastokal bolestno, potem se je pa vlak pričel počasi pomikati naprej. Zamahnil sem še enkrat z roko svojemu prijatelju v slovo, potem pa sedel v kupej.

Vlak je hitel med valovitimi obiljskimi pokrijaninami, med prijaznimi holmi in griči, mimo lepih gozdov proti svojem cilju. Pomladansko solnce je pošiljalo svoje ožvljavajoče žarke na zemljo in budilo naravo v življenje. V gozdu so žvrgolele ptice in označevale spomlad. Po dve in polurni vožnji se je vlak vstavil v Youngstownu, boljše rečeno v ameriškem Babilonu.

Bil sem na cilju. Pograbil sem svojo zvesto spremljevalko "Skatlo" in odšel na "haupt-plac."

Ko sem prišel na glavno shajališče, kar nisem mogel verjeti, da sem v Ameriki. Zdela se mi je vse tuje. Videl sem narode vsega sveta v narodni noši. Pogrešal sem le Indijance in Eskime. Tu je stala gruča Italijanov, ljudi iz dežele oranž in limon. Govorili so bolj z rokami kot z jezikom. Poleg njih so Madžari iz dolgih "fajf" nuhali goste kolobarje dima v zrak, da je bila cela gruča zavita v neko sivkasto meglo. Malo proč so se Macedonci in Bolgari pripravili radi balkanske vojne in kravega klanja. Poleg njih je gruča Hrvatov proklinjala ve svet: vse, kar je nad zemeljsko površino in šest komolcev pod njo. Ko sem se naveličal gledati sestaneke narodov, sem si popravil "kamižolo" in pogumno stopil k moži postavci z dokaj rejenim trebnom in precej širokim "frisom", ha katerem je čepel precej aristokratski nos višnjeve rdeče barve. "Hallo officer!" ga pozdravim uljudno in potem nadaljnjem: "Oprostite, moji predznosti, da vas vprašam, kje je

Federal cesta." Po tem vprašanju me premeri od nog do glave. Tujec, kaj ne? se je izvil malo marmno iz njegovih ust, ko ni našel nič sumljivega na meni. "Da", se hitro odrežem. "Naravnost po tej ulici proti izhodu", je počasi prišlo iz njegovega grla v debel lemo stegnila, kakor da bi imel v nji revmatizem. "Dobro," sem odgovoril in odšel v zaznamovano smer. Kmalu sem bil na pravem mestu. Že od daleč sem zagledal napis "Anton Kikel—Buffet." "Aha, na pravem mestu sem," sem rekel sam sebi, ko sem vstopil v gostilno. Po izmenjavi običajnih pozdravov sva kmalu postala prijatelja in pila bratovščino. Po daljšem razgovoru sem vprašal za svojega starega znanca in prijatelja Johna Petrieha, ki je oddaljen od glavnega mesta kakšne tri milje. Bilo je že pozno zvečer, ko sem se k njemu odpeljal s "špičkanjo." Ko sem potkal na vrata, je prišla odpirat gospa Petriehova, ki me je takoj spoznala in odvedla v hišo, kjer sva si segla v roke z Johnom. Mnogo sva imela povedati drug drugemu. Med tem je nama gospa Petriehova pripravila okusno večerjo. Ali čas je bežal in treba je bilo iti k počitku, ko je bil razgovor še v najživahnejšem teku.

V Youngstownu sem ostal dva dni in študiral ljudi. Posebno žalostno je bilo videti, da je skoraj vsaki deseti človek brez nog ali pa brez rok. Priporočevali so mi, da je v Youngstownu 25 odstotkov prebivalcev pohabljenih. (Produkt Carnegiejevega trusta.)

Iz Youngstowna sem odšel na obisk v Girard, kjer sem se seznanil z bratom F. Anžičkom, predsednikom društva "Dolenjce" S. N. P. J. Od tam sem se napotil v Sharon, Farrel, kjer sem obiskal uradnike krajevnih društev S. N. P. J. Od tukaj sem romal v Lowell, kjer sem se nastavljal pri rojaku Nagodetu, edinemu slovenskemu gostilničarju v tem kraju. Povsod sem najdel napredne ljudi, ki se zanimajo za napredek, posebno pa za zadeve različnih jednot in zvez, v katerih so zadnji čas nastale nekakšne homatije.

Vsem, katere sem obiskal, izrekam srčno zahvalo. Kar se tiče njih načel, pa kličem le tako naprej in zmaga je vam zagotovljena. Le naprej po poti napredka, do spoznanja in resnice! Na svidenje. F. Stanich.

Barberton, O.

Zadnji čas je obiskal tukajšnjo slovensko naselbino br. Frank Stanich, trgovec z zlatino. Mučil se je tukaj teden dni. Želim mu mnogo uspeha na daljnem potovanju.

Veselica društva "Slovenke v boj za narod" št. 150, S. N. P. J. je prav dobro vspela. Zabava je bila vsestransko zanimiva in razšli smo se v zadovoljstvu. Seveda se je tudi blagajna zredila za nekaj desetakov.

"American Sewer Pipe" družba je prostovoljno povišala svojim delavcem plačo za 15 odstotkov. Kljub temu pa delavcev primanjkuje.

Tovarna za izdelovanje sodavice v West Barbertonu bu uvedla osemurni delovni čas. Pač bela vrana.

V grob mesto k poroki. — Dne osmega aprila se je dogodil povsem žalosten dogodek v tukajšnjem mestu. Rojak Joe Runtič se je mudil omenjenega dne zvečer po opravkih v mestu. Nič hudega sluteč in mogoče misleč na svojo zaročenko, s katero je imel stopiti dne 12. aprila v zakonski jarem, se je vračal okoli pol desetih zvečer domov. Ko je stopal proti mostu na James cesti, je moral hoditi po sredi ceste, ker je zadnja povodenj odnesla hodnik. Nakrat pridrvi avtomobil barbertonske požarne brambre za njim in ga vrže s tako silo na stran, da je dobil smrtne poškodbe. Odpeljali so ga takoj z ambulančnim vozom v bolnico. Zdravniška pomoč ni mogla več rešiti življenja in je drugi dan četrto do enajstih dopoldne umrl. Bodi mu lahka gruda v tujini!

Pokojnik je bil član društva sv. Jožefa K. S. K. J., ki mu je priredilo dostojen pogreb.

Martin Železnikar.

Iz glavnega urada.

ZAPISNIK

jednotine izvanredne seje, ki se je vršila 20. februarja v navzočnosti glavnega in pomožnega odbora. Navzoči so vsi razven Frank Bostiča.

Prečita se zapisnik prejšnje seje in v odobri.

Br. tajnik prečita pismo br. Žlemlbergerja, člana dr. št. 54. Omenjeni povprašuje kaj da je vzrok, da se ne pobira prispevkov za S. Z., kot je zaključila zadnja konvencija. Po prebranem dopisu se prečita odgovor tajnika S. Z., na kar sledi daljša razprava. Br. tajnik poroča, da je do sedaj prejel samo od par društev malenkostne prispevke, katere je pa vrnil društvom, ker se mu ni zdelo umestno, da bi jih uknjižili v jednotino balanco. Po razpravi je bil stavljen in sprejet predlog, naj se izvoli jednega izmed članov glavnega odbora, ki bo delal doposlano prispevke za S. Z. do prihodnje konvencije in jih svojačasno priobčil v "Glasilo". Izvoljen je bil glavni zapisnikar J. Kuhelj za blagajnika prispevkov od društev S. N. P. J. za S. Z. zavetišče.

Brat tajnik predloži zadevo sestre Goldmanove, članice društva št. 103, ki povprašuje kaj je vzrok, da ne dobi bolniške podpore. Brat tajnik prečita pismo neke članice, v katerem poroča, kako se je sestra Goldmanova ravnila ob času bolezni. Ker ni poročilo popolnoma zanesljivo, se sklene, da se zadeva preišče bolj natančno.

Br. tajnik predloži zadevo br. Peveca, člana društva št. 85. Prečitajo se pisma društvenega tajnika, brata Peveca in bolniškega obiskovalca. Ker odborova seja ne more priti do pravega zaključka, se sklene, da naj društvo voli porotni odbor, kateri naj vso zadevo preišče.

Brat tajnik predloži zadevo društva št. 51. radi brata Verderbarja. Omenjeno društvo apelira na odborovo sejo, da naj kaj ukrene z br. Verderbarjem, ki živi z ženo drugega moža in je v nevarnem položaju. Sklene se, da se sporoči društvu sklep odborove seje.

Brat tajnik predloži zadevo brata Strmece, člana društva št. 144. Društvo poroča, da je brat Strmec zadovoljen iti v domovino in da ga bode moral kdo spremiti do New Yorka. Po razpravi se sklene, da se mu dovoli \$100 za potne stroške.

Brat tajnik predloži zadevo br. Mravljca, člana društva št. 106. Omenjeni brat je zgubil eno oko in želi dobiti odškodnino. Priložena je tudi zdravniška izjava. Ker se je omenjeni brat poškodoval že v prejšnjem letu, se sklene, da se mu tudi izplača odškodnina po starih pravilih.

Brat tajnik predloži zadevo brata Grozdaniča, člana društva št. 22. Omenjeni brat je zgubil eno roko in eno nogo. Po debati je bil stavljen in sprejet predlog, da naj si sam izvoli kakor hoče: odškodnino po starih pravilih ali pa posmrtno po novih.

Brat tajnik predloži zadevo sestre Žgurjeve, članice društva št. 107. Zdravniška izjava se glasi, da je deloma sposobna za delo. Po razpravi je bil stavljen in sprejet predlog, da naj društvo zadevo preišče in zdravnika povpraša, kaj misli izreči v opazko: "deloma zmožna za delo."

Brat tajnik predloži zadevo društva št. 1, ki vpraša, če sme sprejeti v društvo osebo, ki ima eno nogo krajšo. Po razpravi je bil stavljen in sprejet predlog, da se take osebe odkloni.

Brat tajnik predloži zadevo brata Deželaka, člana društva št. 96. Omenjeni brat je bil bolan in društvo mu je dovolilo podporo, do katere, kot se domneva, ni bil opravičen. Po razpravi je bil stavljen in sprejet predlog, da naj se društvo upraša, zakaj niso druga društva dovolile podpore.

Brat tajnik predloži zadevo brata Tomšiča, člana društva št. 120. Omenjeni brat se v času bolezni ni ravnal po zdravniških navodilih. Po razpravi je bil stavljen in sprejet predlog, da se ga kaznuje za \$10.00 podpore.

Brat tajnik poroča, da je bond bivšega blagajnika br. Korčeta plačan še za to leto. Ker brat Korčec ne potrebuje bonda, naj se bond ustavi in zahteva povrnitev

preostalega denarja. Sklene se, da naj brat tajnik upraša brata Korčeta, ako hoče to storiti, ako pa ne izvrši tega, tedaj naj glavni tajnik ukrene potrebno, da se vrne denar.

Brat tajnik poroča, da primanjkuje jednotinih znakov. Po razpravi se zaključuje, da naj se naroči tri tisoč enakih, ako je mogoče za nižjo ceno.

Brat tajnik poroča, da je treba sedaj nekaj storiti v smislu zaključka zadnje konvencije, za združenje podpornih organizacij. Sklene se, da naj se pozove vse jednote in Zveze, da naj razmotirajo o združitvi.

Brat tajnik predloži ponudbo tiskarne "Slavie". Ker pa še ni poročila od "Narodne tiskarne", se zadeva preloži do prihodnje seje.

Jos. Kuhelj, zapisnikar.

Naznanila in vabila.

Clinton, Ind.

Dne 26. aprila priredi društvo "Skala", št. 50 v dvorani Christ Pasavente, na sedmi ulici veliko plesno veselico. Začetek točno ob šestih zvečer. Na veselico vabim uljudno vsa sosedna društva, sploh vse tukajšno slovensko občinstvo. Za moške vstop nina 25c.

Člani in članice društva "Skala"! Dolžnost vas veže, da delate z vsemi svojimi močmi, da bode občinstvo v največjem številu posetilo našo veselico. Godba bo prve vrste. Za dober prigrizek in drugo bo skrbel tozadevni odbor. Vsi na veselico omenjenega dne! Veselica bo nudila vsakemu najboljše zabavo in razvedrilo.

Viktor Zupančič.

Barberton, Ohio.

Članom društva "Triglav", št. 48 na znanje.

Na seji je društvo zaključilo soglasno, da plača vsak član na seji dne 4. maja en dolar v društveno blagajno, ki se ne bo udeležil veselice dne 26. aprila. Kdor se ne upira temu sklepu, s taistim bo društvu ravnalo po pravilih.

Žalostno je, da nekaterih članov, ki bivajo v mestu, še ne poznam osebno, dasi sem ustanovitelj društva. Nekateri si domišljajo, da lahko društvo izhaja brez stroškov. Vsako društvo potrebuje papir, tiskovine, znamke in plačati je treba tajnika in blagajnika, ker ne veže nobenega člana dolžnost, da bi delal zastoj. Ako kdo misli, da bo pri drugem društvu izhajal ceneje, si lahko pomaga, ker imamo še eno društvo v zapadnem delu mesta.

Marsikateri član si domišlja, da je zadostil vsem obveznostim namram društvu, ako je plačal \$1.40 kot mesečni assement. Brajte to ne gre. Vsakega člana veže dolžnost, da prispeva k društvenim stroškom. Vsako društvo ima svoje stroške, h katerim morajo prispevati vsi.

Da dokazem, kako mlačni so nekateri člani, omenim le en slučaj. Ko je neko društvo imelo slavnostno razvite družtvene zastave, se je tudi naše društvo udeležilo pohoda. Koliko članov je bilo v vrsti, ne bom povedal, ali le toliko rečem, da sem marsikaterega člana videl, da je gledal pohod iz gostilne, mesto da bi se ga bil udeležil.

Upam, da pridete vsi na prihodnjo veselico. Zato vam kličem Na svidenje dne 26. aprila točno ob šestih zvečer pri br. Železnikarju.

V imenu našega društva vabim vsa tukajšna slovenska društva na veselico in zagotovem jim, da jim vrnemo ob priliki.

France Tonja, taj.

Cleveland, Ohio.

Zaključkom redne mesečne seje z dne 6. aprila t. l. poročam članom društva "Naprej", št. 5 sledeče:

1.) Dne 11. maja se udeležimo korporativno ob dveh popoldne razviti zastave društva "Napredne Slovenke" v dvorani br. Kogojca.

2.) Brate se opozarja, da naj se v polnem številu udeležijo prihodnje redne mesečne seje, ker bomo zaključili debato o predlogu društva "Francisco Ferrer" glede več razredov. Za to izvoljeni odbor bo sestavljen našt, po katerem se bo glasovalo.

3.) Za pokritje društvenih stroškov se je naložilo 50c izvanred-

nega asesmenta vsakemu članu, ki jih mora vsakteri plačati tekom 4 mesecev. Raditega ne bo naše društvo priredilo veselice v letošnji sezoni.

Anton Peterlin, taj.

Hermine, Pa.

Vsem članom društva "Prostomisleci", št. 87 naznanjam, da sem zavoljo preoblegla dela odložil tajniški posel. Prihodnje se obračajte v vseh tajniških zadevah na novoizvoljenega tajnika: Frank Lovše, P. O. B. 277. Blagajnik je Jos. Bric, B. 136.

Anton Zornik, bivši tajnik.

Chicago, Ill.

Slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici na znanje.

Društvo "Slavija", št. 1. bo priredilo slavnostno razvite svoje društvene zastave v veliki dvorani "Pilsen Auditorium" in ne v "Narodni dvorani", kakor se je poročalo do sedaj.

Dvorana "Pilsen Auditorium" se nahaja na 1657—1661 Blue Island Ave., torej blizu 18. ceste. Rojaki, ki se bodo pripeljali z vlakom v trgovski del mesta, naj vzamejo "Blue Island and 26th St." karo. To karo se dobi na Van Buren cesti, in od tam po Dearborn cesti do Adams ceste, po Adams cesti pa do Market ceste, od tam pa zopet blizu Van Buren ceste pred predorom pod vodnim prekopom.

Rojaki, ki se bodo pripeljali na Union postajo, naj gredo tri bloke južno po Canal cesti. Pred predorom blizu Van Buren ceste dobe "Blue Island and 26th St." karo. Ta karo pripelje vsakega direktno do dvorane.

Rojakom v Chicagi naj velja sledeče: Vzemite karo, ki vozi od severa proti jugu, ali pa naobratno. Peljite se do 18. ceste ali pa Blue Island in 26. ceste. Vsaka karo vas pripelje v bližino dvorane, v kateri se bo vršila slavnost.

Veselico smo morali premestiti iz "Narodne dvorane" v "Pilsen Auditorium," ker je "Narodna dvorana" za tako slavnost premajhna in ne bi mogli v nji sprejeti vseh gostov. Dvorana je opremljena z vsemi modernimi udobnostmi in prekaša vse druge dvorane v tem okrožju. Na svidenje dne 25. maja v "Pilsen Auditorium".

Člani in članice in drugi, ki žele poslati svoje hčerke kot družice na slavnost, naj naznanijo svoje naslove do 1. maja t. l. zapisnikarju: J. Žvanut, 3114 So. 41. Ave. City.

Društvo ima namen naročiti avtomobile v to svrhu, ker je najemnina enaka najemini za kočije. Ako je vaša želja, da bi se vaši dragi vozili s konji, tedaj izrazite svoje mnenje, ki se bo vpoštevalo.

John Žvanut,

tajnik za prireditelje slavnosti.

Hibbing, Minn.

Vsem članom društva "Hibbing", št. 125 na znanje!

Jako važno za vse člane je, da pridejo v polnem številu na sejo dne 20. aprila, ki se vrši v Worker's hall ob treh popoldne. Razpravljali bomo o društveni blagajni, o rednem prejetanju "Glasila." Želim tudi, da se spolnijo obljube: vsak član naj pripelje s seboj novega kandidata. Člani, ki so preveč oddaljeni od društvene sedeža, naj vzamejo prestopne liste k bližnjemu društvu, da ne bodo v nevarnosti, da izgube bolniško podporo v slučaju bolezni.

Henry Delles, tajnik.

— Državno posredovanje dela na Angleškem. Državno posredovanje dela na Angleškem, ki je bilo s t. zv. "Lobour Exchange Act" uvedeno l. 1899, se čez dalje bolj razširja. 1. februarja 1910, ko je stopil navedeni zakon v veljavo, je bilo 61 državnih zavodov: tekom leta je bilo ustanovljenih 146 novih posredovalnic, l. 1911 115 in l. 1912 158. Koncem leta 1912 jih je bilo 414. Leta 1911 so pri državnih posredovalnicah iskali delavce v 2,010.113 slučajih; l. 1912 v 2,423.213 (za 20 odstotkov več); leta 1911 je bilo državnim posredovalnicam naznanjenih 760.988 prostih služb, l. 1912 1,019.583 (za 34 odstotkov več); državne posredovalnice so posredovale delo l. 1911 v 503.739 slučajih, l. 1912 v 785.289 slučajih (za 32.3 odstotkov več).

Razprava o jednoti.

Greenland, Mich.

V zadnjem dopisu sem obljubil, da na zahtevo izdelam tabelo, iz katere bo razvidno, pri katerih članih ima jednota zgubo in od katerih dobiček. Nekateri člani društva "Novi Dom" so zahtevali tozadevne pojasnila. Ker pa mislim, ako to zanima člane društva "Novi Dom", zanimalo bo tudi v kolikor toliko člane drugih društev. Radi tega priložim današnjemu dopisu omenjeno tabelo.

Kot boste opazili v tabeli je razvidno, kak dolgo se more pričakovati življenje članov, kateri so pristopili v različni starosti. Potem je razvidno, koliko pod sedanjim asesmentom člani različne starosti vplačajo in pri katerih članih jednota zgubi in s katerimi lahko trajno obstoji. V tabeli je tudi razvidno, kakšen asesment bi zadostoval, da bi se postavila jednota na trajno podlago tako, da bi se lahko garantiralo izplačilo vsacega certifikata, ne da bi bilo potreba asesment za posmrtnino še kedaj spremeniti.

Tabelo sem izdelal na podlagi jednotine statistike, ozirajoč se v prvi vrsti na prezgodnje smrtne slučaje. V drugi vrsti sem vpošte-

rovalnina naj bi bila za tri, šest in dvanajst sto. Ne vidim potrebe samo za visoko zavarovalnino pač pa tudi za nizko. Članov je v jednoti polovica, kateri ne gledajo na visoko posmrtnino, ampak so člani radi bolniške podpore, kar se lahko smatra za pravilno. Jaz bi bil sam med tistih, ko bi ne imel družine. Toliko glede zavarovalnine, sedaj pa še nekoliko glede bolniške podpore in poskodb.

Poškodninska podpora bi se pa skoraj ne dala na bolje spremeniti, Edino, kar je mogoče, da se zviša. Zelo priporočljivo je, da ostanejo enaka za vse članstvo. To je neke vrste podpora, katero član sam prejme in nikakor bi ne bilo prav, da bi se oko enega brata enila več kot drugega. Drugače je pri posmrtnini, kjer se gleda, da se tiste preskrbi, ki so odvisni od nas.

Ravno tako je priporočljivo, ne oziraje se kako visoka je zavarovalnina, da je bolniška podpora za vse člane enaka. Zviša naj se pa na dva dolarja na dan, to je, kar povprečni ameriški delavec zasluži v s to sveto mora izhajati, dokler je zdrav. Stroški se pa nikakor ne zmanjšajo, kadar pride bolezen.

Peter Geshell.

Vesti iz domovine.

LJUBLJANA IN KRANJSKO.

— **S Save na Gorenjskem.** Ko je letos tovarniško konsumno skladišče dalo nekaj procentov dividende, so bili nekateri polni hvale, kako znamenita konstitucija je to skladišče. No, praksa pa kaže vse kaj drugega. Danes navedemo nekaj slučajev, iz katerih vsakdo razvidi, da taka tovarniška konsumna skladišča, ki so pod nadzorstvom podjetnika, niso veliko pridna. Taka skladišča imajo namen, le pomnožiti profit podjetniku in ukleniti delavce še v večjo sužnost. Za delavce so koristna konsumna društva, ki so pod isključno kontrolo delavcev. Delavec L. dela 9. let v tovarni, ima ženo in štiri male otroke, eden je še na poti. Mož je do praznikov porabil v tem skladišču za 62 K na svoj račun — pred prazniki so mu pa kar ustavili daljše dajanje blaga, češ, — sedaj imaš že toliko, kolikor boš vse mesece zaslužil, ker boš imel malo šihov; zaradi pomanjkanja naročil se delajo v tovarni na Savi po 2-3 šihote na teden. Družina ni imela čez praznike in do 1. aprila ne bo imela nič jesti. Delavec sam je oslabel tako, da je moral leči. Ako bi ne bilo tovarišev, ki imajo kot trpinu sočutje s tovarišem, bi poginila rodbina gladi. — Drugi je delavec N. Dva meseca je že bolan; ženo ima tudi bolno in šest otrok. V skladišču ne dobi nič živila več, druge tudi ne. Sedaj si predstavite bedo, ki vlada v tej družini. — Ako pa je delavec član svoje konsumne organizacije in kupuje v njenih prodajalnah, ga ta ne zapusti ne v boleznih in ne v potrebi. Delavec — postojte pri dveh slučajih ter jih premisljujte!

— **Nesrečna smrt.** Na Illovi v takozvanem Koruznikovem grabnu so našli mrtvega bivšega anonimnega pisarja Leopolda Birka, rojenega leta 1856. V Ljubljani ter pristojnega v Dob pri Kamniku. Na lice mesta došla policijska komisija je dognalo, da je mož po nesreči zašel v jarek in utonil.

— **Ogenj v Studenem pri Postojni.** Iv. Milaven, štev. 15, je zgorelo vse gospodarsko poslopje: tudi sena do 300 centov. Škode je čez 4000 -kron. Zavarovan je bil le za malo svoto. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Ker je začelo goriti v skednju, sumijo, da je moral kdo nalašč zažgati.

— **Samomor vojaka na straži.** Na hodniku za prisilno delavnico v Ljubljani se je ustrelil prostak 17. pešpolka Viktor Zupan, doma iz Zagorja ob Savi. Bil je takoj mrtav. Kakor govore, je Zupan nedavno prestal kazen, ker je dezertiral ter da je bil o Veliki noči doma na dopustu. Na dopustu se je stpel ter se je sedaj gotovo bal kazni. Ko je šel na stražo, niso opazili njegovi tovariši na njem niti najmanjšega razburjenja.

— **Kap je zadela v tobačni tovarni delavko Marijo Čepelnik iz Št. Vida.** Bila je takoj mrtva.

— **Ogenj na Vačah.** Na Vačah pri Hribarju je začelo nakrat pred skednjom goriti. Ogenj se je s skednja silno hitro razširil na hlev, šupo in hišo. Zgorelo je vse. Rešiti se ni dalo skoro nič. Zgori je tudi en prašič. Stara mati, ki šteje že nad 80 let, je bila sama doma in je hitela pod streho, da reši nekaj reči. Ogenj in dim sta se hitro razširila krog nje. Obleka se ji je vnela, na roki je dobila hudo opekline. Ker jo v naglici nikdo ni mogel rešiti, in stopnje pa ni mogla več doseči, se je na koncu hiše spustila na tla. Zadobila je na nogi teške poškodbe in obležala nezavestna. Sedaj se bori v nezavesi s smrtjo.

ŠTAJERSKO.

— **Iz maščevanja.** Strahotno, skoraj neverjetno dejanje je zagrešila služkinja, ki je bila že dlje časa uslužbena pri agentu Glanzu v Građen. Služkinja je 18letna Hrvatica Ana Konjukova. Konjukova je vrgla šestletnega sina svojih delodajalcev skozi okno in potem še sama skočila za otrokom. Dejanje je storila iz maščevanja, ker ji je Glanzova odpovedala službo. Deček je zadobil teške poškodbe. Konjukova ne tako težke, ker jo je ugovil med padcem stražnik. Konjukova je že pri-

znala, da je storila dejanje iz maščevanja.

— **Iz maščevanja.** 32letni delavec Fink v Kapfenbergu je imel dlje časa razmerje s 26letno Ivano Holzerjevo. Holzerjeva je pred kratkim razdrila razmerje ker jo je Fink večkrat pretepal. Imela je tudi dva otroke, za katere je morala sama skrbeti. Pred osmimi dnevi je vstopila v službo k železniškemu čuvaju, vdovu, ki ji je obljubil zakon. Finka je to tako razjezilo, da je sklenil Holzerjevo umoriti. Prišel je v stanovanje železniškega čuvaja, ki ga ni bilo doma, ter prašal Holzerjevo, če se hoče vrniti k njemu, Holzerjeva je dejala, da ne. Fink je nato vzel iz žepa nož in sunil več kot dvajsetkrat Holzerjevo. Holzerjeva se je dolgo časa branila in šele, ko jo je Fink zabodel v levo prsno stran, se je zgrudila. Na klicanje so prihiteli ljudje, ki so obvestili orožnike. Holzerjevo, ki najbrže ne bo ozdravela, so prepeljali v bolnišnico v Bruck, Finka so pa takoj aretirali.

— **Defraudacija v Laškem trgu.** Graški "Arbeiterwille" je izvedel o Droleu, ki je poneveril velikansko svoto in potem izvršil samomor, se sledeče: Jožef Drole, bivši pek in gostilničar v Laškem trgu je bil dvajset let knjigovodja in blagajnik pri posojilnici in hranilnici v Laškem trgu. Z napadnimi vkupljibami je poneveril 320.000 K. Drole je tako spretno sleparil, da je premostil najboljše izvedence. Defraudacija je hud udarec za nemške trgovce v Laškem trgu, ker je bila hranilnica in posojilnica zadruga z neomejeno zavezo, vsak zadrugetar jamči torej z vsem svojim premoženjem. Notar v Laškem trgu je zapечатil svojo imovino Droleu. Revizija bo najbrže končana šele čez en mesec in med trgovec vlada opravičen strah, da je poneverjena vsota še večja. Največ trgovcev je pred konkurzom vsled defraudacije. Drole je bil ločen od svoje soproge in je živel zelo razkošno. Vsi so mislili o njem, da je bogat, a je že davno zapravlil svoje premoženje. Prizadeti se zanašajo, da bo država pomagala.

— **Pri peči je zgorela.** Iz Celja poročajo: 75letna Barbara Potočnikova je prišla v Gornji grad na obisk k sorodnikom. V sobi je sedla poleg močno zakurjene peči in zaspala. Niso hoteli klicati stare žene in so jo pustili po noči pri peči. Po noči se je pa starki vnela obleka. Klicala je na pomoč in ko so prihiteli sorodniki, je bila že tako močno opečena, da so jo v brezupnem stanju prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

— **Že zopet samomor vojaka v Građen.** 24letni infanterist Ivan Steffler 7. pehotnega polka se je ustrelil v Franc Jožefovi vojašnici v Građen. S službeno puško si je pognal kroglo v prsi, ki mu je predrila telo. Težko ranjenega so prepeljali v garnizijsko bolnišnico. Vzrok samomora vedo seveda le v vojašnici, kjer morajo vladati kaj čudne razmere, ker je Steffler že osmi samomorilec v teku nekaj mesecev v tej vojašnici.

— **Nečloveški soprog.** Iz Kozjega poročajo: Posestnik Jožef Zorko je strasten alkoholik in ravna že dlje časa s svojo ženo vprav nečloveško. Pretepa jo z bičem, ki ima na koncu ostre žebelje. Želji so tako napravljene, da odragajo kos mesa, kadar jih potegne iz telesa. Ženo je s tem bičem tako pretepal, da je morala v posteljo, ker je imelo vse telo ranjeno. Ko je brezsrčnež videl, da je žena bolna, je zaklenil duri v bolniško sobo, da je morala ostati žena več dni v mrzli sobi brez postrežbe in brez hrane. Šele sosede so rešili Ano Zorkovo iz mučnega položaja, ko so jo čez več dni pogrešili. Prinesli so ji jedi. Zorkota pa so ovdili.

— **Mater je hotel umoriti.** Iz Vranskega poročajo: Ko je šla posestnica Ana Prislanova okolo desetih zvečer iz stanovanja svoje hišere v svojo spalnico, jo je ravno, ko je odprla vrata, napadel nek ki mož in jo potolkel s kolom na tla. Vsa v krvi je obležala na tleh. Na njeno klicanje je prihitela hči in tej je mati povedala, da je bil napadalec njen lastni sin Andrej. Andrej je hotel spraviti mater iz sveta, da bi dobil posestvo, ki mu

ga mati, dokler je živa, noče izročiti. Andreja Prislana, ki taji dejanje, so izročili okrajnemu sodišču v Vranskem.

KOROŠKO.

— **Smrt gluhonemega otroka.** V Št. Jurju v Labodski dolini imata zakonca Ritter štiri gluhoneme otroke. Na veliki petek so šli vsi štirje otroci k potoku, ki teče pod hišo in so se tam igrali. Med igro je padel devetletni Valentin v vodo. Ostali otroci zaradi gluhonemosti niso mogli klicati na pomoč in deček je utonil. Njegovo truplo so našli šele na velik soboto. Voda je bila naplavila truplo na pesek.

— **Rodbinska tragedija.** Iz Beljake poročajo: Čevljar Andrej Thomann je skočil s svojim poldrugo leto starim otrokom — sinčkom — v Dravo. Sinčkovno truplo so kmalu nato potegnili na desnem bregu Drave iz vode. Thomanna doslej še niso dobili. Vzrok groznega dejanja so žalostne rodbinske razmere.

— **Zasulo ga je.** Iz Špitale ob Dravi poročajo: Jožef Eder je kopal pesek. Nakrat se je vsula nanj velika plast peska, ki je bila izpodkopana. Kmalu nato je prišel kmet Plisnig po pesek in je pogrešil delavca. Zasišal je tudi stokanje. Sam ni mogel pomagati. Ko je pa prišel kmalu za tem še drug kmet po pesek, sta začela izkopavati zasutega Ederja. Eder je bil še pri življenju, ko sta ga izklopala, a kmalu nato je umrl.

— **Žrtev streljanja z možnarjem.** Iz Podložtra poročajo: Na velik soboto je streljal 21letni hlapec Josip Uršič z možnarjem. Vsled neprevidnosti je smodnik eksplodiral in Uršič je dobil težke opekline po vsem zgornjem životu, obrazu in rokah. Tudi nekaj otrok, ki so bili v bližini, je bilo ranjenih. Uršiča so prepeljali v brezupnem stanju v beljaško bolnišnico.

— **Strašno maščevanje.** Čevljarški pomočnik J. Katholnig v Šmartnem pri Beljaku je zasnil roko svoje gospodarice vdove W. Ker ga je žena odbila, je Katholnig vrget v Dravo njeno dveipolnoletno hčerko in nato tudi sam skočil v valove. Truplo deklice so v Beljaku potegnili iz vode, utopljenca pa še nimajo.

— **Smrtna nesreča v kamnolomu.** Iz Šentvida poročajo, da je 52letni delovodja v nekem kamnolomu v okolici, Franc Žun iz Mengša na Kranjskem hotel ogreči na ognjišču mrzlo dinamitno patrono. Patrona se je razlela in Žun je dobil tako težke poškodbe, da je umrl že na poti v bolnišnico.

— **Iz strahu pred kaznijo je pobegnil iz Celoveca vojak 7. pešpolka Hugo Janach.** Japach je bil v preiskavi zaradi pretepa s slovenskimi vojaki pri "Linsensbiru".

— **Redka starost.** V Glanhofnu pri Trgu je umrla kmetica Marija Hintereger, stara 100 let, 1 mesec in 9 dni. Zapušča 75 let staro hčer vdovo in 28 vnukov in vnukinj.

— **Zgodnji modrasi.** Lovce lovske družbe pri Št. Lenartu je ubil dne 5. marca tri modrase in dne 10. marca zopet enega modrasa. Izredno čudno je, da so se letos te nevarne živali že tako zgodaj pokazale.

— **Smrt na cesti.** Delavec Peter Plavec iz Št. Petra pri Celovcu je prišel pred nekaj dnevi v bolnišnico. Napotil se je čez nekaj dni v mesto, da bi poiskal delo. Med potjo pa je Plavec, vsled slabosti omedlel in padel. Preden je prišel rešilni voz, je bil Plavec že mrtav.

TRST.

— **Železniška nezgoda.** Na vlak južno železnice, ki je vozil z hitric 40-45 km. v eni uri iz Nabrežine v Trst, se je pripetila nezgoda, ki bi bila kmalu ugrabila življenje petletni Albini Škerlj in 22letnemu Leonu Perhavec. Družini Škerlj iz Margon sta se vračali z vlakom iz Nabrežine v Trst. Blizu postaje Miramar so se vrata voza, ki niso bila trdno zaprta, odprla in petletna Albina

Škerlj je skozi odprta vrata padla iz voza v jarek poleg tira. Vlak je bil v polnem diru. 22letni Leon Perhavec, ki se je tudi nahajal v vlaku, je, nemisleč na veliko nevarnost, skočil za deklico iz voza. Na klice potnikov je sprevodnik dal znamenje, da naj se vlak ustavi. Ali strojevodja najbrže ni zapazil znamenja; vlak se je ustavil šele na postaji Miramar. Postajenačelnik je poskrbel za takojšnjo pomoč ponesrečenima. Telefonično je zahteval, da naj se prihodnji brzovlak, ki vozi mimo Miramara v Trst, ustavi na postaji Miramar, da odpelje ponesrečenca v Trst. Ponesrečenca deklico so našli v jarku nezavestno. Zadobila je hude poškodbe. Perhavec se je vsled sunka, ko je skočil iz vlaka na tir, močno pretresel. Deklice je v sili vendar pomagal. Oba so potem prepeljali v Trst. Deklico so nesli v bolnico, Perhavec so prepeljali na dom. Ravnateljstvo južne železnice pozveduje, koga zadene odgovornost. Junaški čin Perhavec, ki je skočil iz vlaka, da pomaga ponesrečeni, zasluži priznanje.

GORIŠKO.

— **Samomor vojaka v Gorici.** Lovec Pregant je izvršil samomor iz strahu pred kaznijo, ker je ostal 24 ur dlje na dopustu. Legel je na tir južne železnice in vlak ga je povozil.

Res lepo ravnanje z avstrijskimi vojaki. Vsaki teden poročajo časniki o samomorih avstrijskih vojakov. Ker nikdo za "špas" ne izvrši samomora, ravnanje gotovo še slabše z njimi, kakor nekda z kaznenci na francoskih galejah.

LEVI V AFRIKI.

Odkar stegajo po Afriki evropske velevlasti svoje roparske kremplje in bašejo kolonijo za kolonijo v svojo nenasično malbo, je "kralj puščave" zgubil mnogo svojega ozemlja. Zlasti velja to za južno Afriko, kjer je lev dandanes že skoro popolnoma izginil. Še koncem 17. stoletja je bila "levja nadlega" v južni Afriki tako velika, da so plačale oblasti za vsakega ubitega leva nad 20 dol. V puščavi Kalahari in v deželi Bedžuanov se leva že popolnoma iztrebili. Prav tako v Numidiji, odkoder so prvažali leve za igre v rimskih cirkusih, dalje v italijanski somalijski deželi, v Kongu, Senegambiji, Sahari in severnem nilskem porečju. Pač pa še gospodari lev po Sudanu, vzhodnem afriškem delu Senegambije, po Abesiniji, ob zgornjem Nilu in po angleški vzhodni Afriki; v teh krajih se nahaja celo v velikem številu. Kar se še posebej tiče nemških kolonij, je lev po nemški vzhodni Afriki splošno razširjen in se pojavlja tudi v jugovzhodni Afriki. V Togu je redek, v Kamerunu ga sploh ni. V Aziji razsaja lev po Perziji, odkoder prihaja v nižave Mezopotamije. Časi vzame baje tudi proti Bagdadu pot pod noge. Tudi v indijski peteročju se še pojavi lev. Preje, je živel tudi v Palestini in Siriji. V starodavnih dobah je prišel tudi v Evropo in sicer na Grško, kjer pa so ga iztrebili že pred Kristovim rojstvom.

PRODUKCIJA BAKRA.

V letu 1912 se je zopet v Arizoni pridelalo največ bakra. Ako primerjamo pridelok 303.202.000 funtov v letu 1911 s pridelkom 350.000.000 funtov v letu 1912, tedaj se prepričamo, da ni bil le največji pridelok v letu 1912, marveč da se toliko bakra ni še nikdar pridelalo v nobeni državi. Tudi v drugih državah se je pomnožila produkcija. V Montani se je proizvedlo 310.000.000 funtov bakra in sicer največ v bakrenem okrožju krog Butta. V državi Michigan, ki je sedaj na tretjem mestu v produkciji bakra, so pomnožili proizvodnjo za 15.000.000 funtov. ki je znesla 218.185.235 funtov v letu 1911.

Tem državam slede v produkciji Utah, Nevada, California, New Mexico in Canada. Za leto 1913 napovedujejo strokovnjaki, da se bo produkcija zopet pomnožila. Največ bakra se danes porabi pri elektrotehničnih napravah, za dovodne žice električne sile itd. Ker električna sila vedno bolj nadomešča moč družnih gonilnih motorjev, se bo množila tudi produkcija bakra od leta do leta.

Pristopno leto ali starost.	Pričakovano življenje.	Sedanj assessment za posmrtnino in rezervni sklad.	Kolikoli član vplača posmrtninskega in rezervnega sklada in štiri odstotki obresti.	Kolikoli član vplača za dodatni assessment in 4% obresti.	Priporočen zacetni assessment kateri bi odlovarjal pretečen državni zahtevam.	Ako primerjamo sedanj assessment in rezervni fond, vplačila in vplačila priporočenega assessmenta najdemo kot sledi.	dobiček	zguba
16-17-18	49-5/10	55	\$822.29	\$712.45	\$.40	\$109.34	\$	
19-20-21	47-	55	765.26	711.35	.50	53.91		
22-23-24	44-5/10	55	708.23	710.25	.60		2.02	
25-26-27	42-	55	651.20	709.15	.70		57.95	
28-29-30	39-5/10	55	594.17	708.05	.80		113.88	
31-32-33	36-9/10	55	537.14	706.95	.90		169.81	
34-35-36	34-4/10	55	480.11	705.85	1.00		225.74	
37-38-39	31-8/10	55	423.08	704.75	1.10		281.67	
40-41-42	29-3/10	55	366.05	703.65	1.20		337.60	
43-44-45	26-8/10	55	309.02	702.55	1.30		393.53	

Presto, Pa.

Društvo "Slap Peričnik", štev. 166 je na redni seji dne 6. aprila t. l. vzelo v pretnes predlog društva "Francisco Ferrer", št. 131, ki se tiče dvojnega zavarovanja pri SNPJ.

Zaključek društva je sledeči: Društvo "Slap Peričnik" nima nič proti temu, ako posamezna društva, odborniki ali člani predlagajo in agitirajo, da se ustanovi še eden razred pri S. N. P. J. Vendar se pa mora izvršiti to delo tako, da se ne potroši nobene centa iz sedanje blagajne. To se pravi: Vsi troški, bolniška podpora, odškodnina in posmrtnina za člane, ki bi se vpisali v nov razred, bi se morali pokriti iz blagajne tega razreda, katero vzdržujejo le člani novega razreda.

Bratje in sestre! Ako bi prišlo do splošnega glasovanja, tedaj si predločite, da sedanja blagajna S. N. P. J. ni blagajna novega razreda. Obe blagajni morate biti ločeni, ker drugače bi plačevali v slučaju povišanja asesmenta povišan asesment tudi taki člani, ki bi vsled starosti ne mogli ali pa ne hoteli prestopiti v višji razred.

Nadalje priporoča društvo "Slap Peričnik" članom, odbornikom in društvom, da tam, kjer imata organizaciji S. N. P. J. in S. S. P. Z. svojo krajevno organizacijo, da delajo z vsemi močmi za združitev obeh organizacij. Na ta način bodeta samoposebi nastala dva razreda.

Lavrencij Dolnar, predsednik, Frank Smolej, tajnik, Frank Petrovich, blagajnik

Hermine, Pa.

Društvo "Prostomislec", štev. 87 podpira predlog društva "Francisco Ferrer" s pridržkom, da glavni odbor naroči advokatu jednote, da naj preštudira novoupeljan Mobile zakon, ki bo gotovo v nekaj letih predloženo zbornici in tudi sprejet. Mi smo uverjeni, da zakon zadene tudi bratske organizacije, ki izdajajo police. Kjer se sprejme ta zakon, tam država odloči asesment za podporno organizacijo. Pri 1200 dolarjih posmrtnine bo asesment gotovo tako visok, da bo delavcu nemogoče plačati prispevek. Toliko na znanje bratom in sestram, da bi nekega dne ne rekli, da nismo vedeli zato. Drugače se pa strinjamo s predlogom.

ODBOR.

Iz vsega tega je razvidno, da je potreba računati in dobro računati. Eden izmed članov je mojemu zadnjemu priporočilu oporekal, da naša jednota ni kapitalistična zavarovalna družba, to tudi jaz vem, da ni. Dotičnik pa ni premislil, da kapitalistične družbe dobro pazijo, da stoji na trdni finančni podlagi. Torej zakaj bi S. N. P. Jednota ne stala na trdni podlagi?

Različna mnenja glede zavarovalnih razredov se čitajo. Štejem si torej v dolžnost, da tudi nekaj omenim in sicer sledeče: "Zava-

GLASILO
Slovenske Narodne
Podporne Jednote

lahaja tedensko.

LASTNA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravnništvo:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Cena za vse leto \$1.00.

ORGAN
OF THE
SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.

OWNED BY THE SLOVENIC NATIONAL
BENEFIT SOCIETY

OFFICE:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

CHICAGO, ILL.

Dohodninski davek in socialne preosnove.

Marsikdo misli, da je zasluga demokratov, ako bodo kongres uvelodel dohodninski davek. V resnici pa kongres ne bo izvršil drugega, kakor ljudsko voljo. V letu 1909 se je pričelo v posameznih državah glasovanje, da se ustava spremeni v tem smislu, da sme zvezna vlada pobirati dohodninski davek. Glasovanje je trajalo nad tri leta, predno so legislature treh četrtin držav v Uniji o svojile predlog, da sme Unija naložiti dohodninski davek.

Osvojitev spremembe k ustavi je bila potrebna, ako se je hotelo uvesti dohodninski davek za zvezne potrebe, ker je že preje enkrat najvišje zvezno sodišče proglasilo zakon o dohodninskem davku, ki ga je sprejel kongres protustavnim. Štirje najvišji sodniki so glasovali in v pet proti.

Preko štirideset let se ni sprejela nobena sprememba ali dodatek k ustavi. Zadnji dodatek, to je petnajsti, je bil sprejet leta 1870, ki se je glasil, da se nobenemu državljanu Zdr. držav ne sme kratiti volilnega prava z ozirom na njegovo raso, barvo polti ali prejšnjega suženstva. Vzlie temu, da je ta dodatek k ustavi precej jasen, so v južnih državah vseeno sprejeli zakone, da so črne oropali volilnega prava in da je dodatek k ustavi postal brezmočna določba na papirju.

Novi dodatek se glasi, da ima kongres pravico dobivati svoje dohodke potom davka iz katerega si boji viri, ne da bilo treba davek deliti z državami.

Danes še ne moremo izreči, kakšne korake bodo podvzeli denarni kralji in trustovci, da postane tudi ta dodatek brezmočen. Samoposebi se razume, da bodo kapitalisti napeli vse svoje sile, da onemogočijo 16. dodatek k ustavi, kakor so to izvršili s 15. dodatkom vladajoči krogi v južnih državah. Časopisje finančnikov in trustovcev govori o tem določen in jasen jezik.

Demokratije so na podlagi tega sprejetega dodatka izdelali nov načrt za dohodninski davek. Dodatek k ustavi jim je dovedočel. Volilec so obljubili znižanje carine in niso vedeli, s čim bi pokrili primanjkljaj v zvezni blagajni, ki bo nastal vsled znižane carine. Za ta slučaj naj bi pomagal dohodninski davek. Z eno odstotnim dohodninskim davkom, katerega naj bi plačevali vsi, ki imajo nad 5000 dolarjev letnih dohodkov, upajo dobiti nad en milijon dolarjev v blagajno. S tem milijonom naj bi se zamašila luknja, ki bo nastala vsled znižane colnine.

Za delavce je nov dodatek k ustavi z drugega stališča zelo važen in velepomemben. Ako so delavci danes zahtevali v Zdr. državah zavarovanje proti nezgodam, za slučaj, boleznimi ali starostno zavarovanje, z drugimi besedami socialne preosnove, ki so danes v veljavi v nekaterih evropskih državah, tedaj so dobili za odgovor: Kje naj pa Združene države vzamejo denar, da bodo uvelodale te prekoristne socialne preosnove za delavstvo, ker smejo pobirati direktni davek le posamezne države?

Ta ugovor je sedaj brez pomena. Na podlagi novega sprejetega dodatka k zvezni ustavi ni kongresu le dovoljeno, da sme uvesti dohodninski davek za vsakega, ki ima nad 5000 dolarjev letnih dohodkov, marveč lahko še posebej naloži davek velikim korporacijam, ki imajo vsako leto po več milijonov čistega prebitka. Na podlagi novega dodatka lahko kongres uvede naraščajoče dohodninske davek, katerega se lahko uporabi za zavarovanje proti nezgodam, za slučaj bolezni, brezposelnosti, starostno zavarovanje in druge slične za delavstvo prekoristne socialne naprave.

Samoposebi se zopet razume, da kongres ne bo ponudil takih radikalnih preosnov ameriškem delavstvu kar na krožniku. Ako hoče ameriško delavstvo imeti take preosnove, potem se mora boriti zanje in zahtevati jih odločno.

Danes mora vsak delavec skrbeti zase, ako je ponesrečen ali ga je pa bolezen položila na posteljo. O tem dejstvu pričajo jednote in zveze, ki so jih ustanovili delavci vseh narodov v Ameriki.

Ako hoče delavec biti zavarovan za slučaj bolezni in nezgode, tedaj mora biti član podporne organizacije in mora plačevati zavarovalnino iz svojega žepa. Kapitalisti, za katere je delavec delal, v katerih službi je izgubil svojo zdravje ali zdrave ude, ne prispevajo niti centa za njegovo zavarovanje. Ko delavec postane star, ga vržejo na cesto in nihče se ne briga zanj, ako v svobodni deželi svobodno umrje lakota.

Delavec, ali si že kedaj pomislil, kaj bo s teboj, ko opešajo tvoje moči in tvoje roke, ki si mogoče pridno delale trideset do petdeset let, in ne bodo sposobne proizvesti toliko blaga, da bi od tebe delodajalec imel dobiček? Kaj bo taktat s teboj? Kratkovidnež bo rekel, da bo odšel v ubožnico ali zavetišče. Da, v ubožnico! Ali še nisi nikdar razmišljal o tem, da so vse današnje javne — okrajne ubožnice in privatna zavetišča premajhna, da bi sprejeli v njih vse siromake in ubožce? Kdor hoče dandanes priti v javno ubožnico in zavetišče, mora imeti protekeijo. Sploh so pa ubožnice in zavetišča za ljudi, ki so delali po 40 do 50 let za javni blagor, nekaj poniževalnega. Človek, ki je 40 do 50 let koristil človeški družbi s svojim delom, naj bi na stara leta dobival pokojnino od države, katero naj bi užival kjer bi ga bila volja. Ako danes dobiva vojak pokojnino, zakaj bi je ne dobil delavec, ki je vršil skozi vse svoje življenje koristno delo za človeško družbo.

Ravnatoko je dolžnost države, da skrbi za bolne in ponesrečene delavce, sirote in vdove. Seveda se država nikdar ne spomni svoje dolžnosti, ako je delavec tako glasno ne opominjajo, da jih čujejo zakonodajalci v Washingtonu, D. C., kjer delajo zakone za ves državni sestav.

Cilj delavstva mora biti, da se pritegnejo k nosenju davčnih bremen za socialne naprave tisti krogi, za katere delajo delavci. Dokler bodo delavci nosili to breme sami in ne bodo zahtevali, da se večji del bremena ne odloži na rame kapitalistov, ki imajo za svoje kučke, mačke, konje in druge ljubljence iz živalskih krogov vedno polno pest denarja, da živijo udobno, bodo morali delavci pritrgovati od svojih krvavo zasluženih centov, da se ne pogrezejo se v večjo bedo, ke dar zbolijo, ponesrečijo, ali jim pa toliko opešajo moči, da niso za delo sposobni.

Izgovori, da bi trpela industrija, ako bi izvedli socialne preosnove v korist delavstvu so ničevni. Ako je bilo mogoče v Avstriji organizirati okrajne bolnišnice blagajne in držav. zavarovalnice proti nezgodam, sploh uvesti obligatorično zavarovanje za slučaj bolezni in pezgode, v kateri je industrija še le v otročjih povojih tedaj je za Ameriko, oziroma Zdr. države, ki imajo najbolj dovršeno razvito industrijo na svetu, igračica uvesti vse socialne preosnove za delavstvo.

Ali take preosnove moramo zahtevati in zopet zahtevati. Ako bomo držali križem roke in se zadovoljili brez njih, jih ne bomo doživeli mi in naši potomci. Delavstvo veže že dolžnost do svojcev — svoje dece, da odločno zahteva izvedbo socialnih reform. Kapitalisti zapustijo svoji deci milijone, zato nepotrebujejo socialnih preosnov. Delavec pa zapusti svoji deci pot za seboj: muko-trpno delo, bedo in pomanjkanje. Vsa oče želi svoji deci boljše bodočnost, boljše življenske razmere. Zato pa mora delavski oče zahtevati socialnih reform, ako želi svoji deci boljše prihodnost in noče, da bi hodila isto trnjevo pot, katere je hodil sam skozi vse življenje.

16. dodatek k ustavi daje ameriškem delavstvu lepo priliko, da zahteva socialnih preosnov za svoj razred. Za to naj jih zahteva in zopet zahteva, posebno glasno pa pri volitvah, dokler jih ne doseže.

Militarizem, kultura in lakota.

Mi smo brezdomovinska tolpa, ki bi jo moralo nebo uničiti z žveplom in smolo. Zakaj za nobene militaristične ideale se ne znamo navdušiti, nobenega smisla nimamo za veličino vojne, zamaš so nam že kot otrokom dajali lesene puške in papirnate čake, da smo se igrali korpalre in generale, zamaš so nam v šoli poveljevali sovražstvo do bližnjega in klanje ljudi. Vse skupaj ni nič zaleglo, nazadnje smo vendar postali brezdomovinci in protimilitaristi.

Ali čudno! Samo socialistični delavci so suroveži in zverine, če nastopajo proti oboževanju in vojni. Če piše Berta Suttnerjeva, ki je baronica, proti vojni, je velika idealistka. Zakaj ona obuje kljub temu v kneževskih salonih z visokimi diplomati in generali, ki ji galantno poljubljajo roko in hvalijo njeno "Waffen nieder", pri tem pa pripravljajo vojno v kabinetih, arzenalih, ladjedelnih in na vežbiščih. Na soareji pri ministru znajo največji vojni hujskači zdihovati, kako lepo bi bilo, če bi mogel biti na zemlji večer mir, "Ali žal da ni mogoče, ker drugi..." "Praksa se ne vjema s teorijo, žalibog..."

Med socialisti je seveda nekoliko drugače. Tukaj je manj sentimentalnega meditiranja o večni ljubezni, pa več stvarnega dela za organizacijo, s katero ima proletarijat pridobiti toliko moči, da bo tudi zakulisnim intrigam zunanje politike lahko napravil konec in prepeljal, da lahko posamezniki v interesu kapitalistične vrede gonijo milione ljudi na bojišče kakor živino v klavnico. Beseda buržoaznega pacifista ostane beseda, tudi če prihaja iz ust kakšnega Tafta, bivšega predsednika; zato se militarizem ne zdi nevarna. Socialistična beseda se izpreminja v delo, katerega sadovi postanejo enkrat močnejši od sablje in kanona; torej se mora to delo označevati za surovost, divjaštvo in brezdomovinstvo.

Ali prav zato, ker uživajo meščanski idealisti toliko več ugleda kakor socialistični materialisti, nam mora biti dovoljeno, da se poslužimo vsaj njihovih argumentov in smemo zahtevati, da ima beseda enako veljavo, če stoji na papirju meščanskih humanistov ali pa socialističnih puntarjev.

V Lipskem je izšla knjiga "Handbuch der Friedensbewegung", izdana od meščanskih prijateljev mira, ki obsega jako zanimive podatke o militarizmu, nje govih posledicah. Knjiga se ozira pač predvsem na nemške razmere. Tam so lani znašli izdatki za militarizem 1400 milijonov mark. K tej svoti je treba prišteti še obresti državnega dolga, napravljene za vojaške namene. Te obresti znašajo 905 milijonov, amortizacija pa 120 milijonov. Blizu 5 milijonov (4.8) je izgubljenih obresti od vojnega zaklada, ki leži mrtev v Julijevem stolpu. To je skupaj 1675 milijonov mark direktnih stroškov, ki jih požira militarizem. Če se prišteje, kar izdajo posamezne nemške države za militaristične namene, dobimo okroglo svoto 1.700 mil. mark. Ali to še dolgo ni vse, kar požira nemški militarizem. Prišteti se morajo tudi izdatki mest, ki morajo graditi vojaške stavbe, vežbišča itd., potem deficit železnice, ki so bile zgrajene samo iz strateških razlogov, velik del stroškov za konjerejo, subvencije parobrodskim družbam, ki imajo v službo vojne prevažati vojaštvo itd.

Nikakor pa se ne sme pozabiti, da povzroča militarizem tudi privatne stroške, med katerimi igrajo znatno ulogo zneski, ki jih po-

šiljajo starši vojakom za priboljšek. Omenjena knjiga računa za 10,000 enoletnih prostovoljcev po 1000 mark, kar je v Nemčiji konvencionalni najnižji znesek; to je okroglih 10 milijonov. Za 700,000 mož preženega stanja računa na podlagi izkušenj poprečno po 100 mark na leto, deloma v denarju, deloma v naturalijah; to je brez pretiravanja 70 milijonov.

Tako je bilo v minoletem letu. Letos bo Nemčija pomnožila svojo armado za 117,000 prostakov, 15,000 podčastnikov, 4,000 častnikov in 27,000 konj, poleg pa še 240 milijonov za rezervo v slučaju vojne k 120 milijonim, ki leže v Julijevem stolpu.

Če pa se upoštevajo še izgubljen obresti od kapitala, vložene v vojaške stavbe (trdnjave, vojašnice, skladišča itd.), pa izgubljeni zaslužek ljudstva vsled vojaške službe, tedaj dobimo po nesumljivem meščanskem in po odbitku letošnjih pomnoženih troškov očitno nepretrganemu računom štiri do pettisoč milijonov mark, ki jih mora nemško prebivalstvo vsako leto žrtvovati molohu!

To so zahteye militarizma v eni sami državi. Če napravimo na enak podlagi račun za vso Evropo, pridemo naravnost do groznih rezultatov. Devet do deset milijard mark znašajo uradni vojaški proračuni evropskih držav. Če se pa upoštevajo tudi izven Nemčije indirektni stroški za militarizem, tedaj dobimo petindvajset do trideset milijard mark, ki jih vsako leto pogoltno militarizem v Evropi.

Znani statistik profesor Hickmann je izračunal, v kakšnem procentualnem razmerju so vojaški stroški do ostalih postavk proračunov. On nam daje sledečo sliko: Za centralno upravo 1 odstotek, za mornarstvo 6 odst., za vojaštvo 17.2 odst. za pokojnine 2.2 odst., za obresti in amortizacijo državnih dolgov 24 odstotkov, za finančno upravo 13.2 odst., za justico 2.1 odst., za pouk 5.6 odst., za zunanje zadeve 1.7 odst. za razne stroške uprave 27 odstotkov.

Državni dolgovi se delajo skoraj izključno za militaristične in marinistične namene, tako da se mora njih obrestovanje in amortiziranje na vsak način prišteti vojaškemu izdatkom. Če to storimo, pa dobimo rezultat, da požira militarizem v Evropi 49 odstotkov, torej takorekō polovico vseh državnih dohodkov.

Od letos bo pa militarizem požrl še več, ker so vse velesile pomnožile izdatke za vojsko.

To se računi, ki jih niso socialisti izveli iz trte. Ali na podlagi teh računov imajo tudi socialisti pravico delati svoje sklepe. Da ne morejo biti militarizmu prijazni, če hočejo biti pravilni in pravični, je jasno kakor bel dan. Ob takih ogromnih žrtvah za neproduktivni militarizem morajo množice zabresti v pomanjkanje in morajo kulturne potrebe ostati neizpolnjene. Militarizem zanika civilizacijo in kulturo, zanika demokracijo in napredek. Boj proti militarizmu je boj za telesno in duševno kulturo.

Pierpont Morgan.

Značilno za današnje kapitalistično družbo je dejstvo, da se boje, da bo smrt navadnega človeka — ne cesarja ali kralja — pretresla vse družabno gospodarstvo. Ta bojazen pripoveduje, kdo je dandanes pravi vladar na svetu. Ako pogine cesar, car ali kralj, takrat žaluje le nekaj dostojanstvenih dvornih lakajev in snedežev, ki so se senčili v njegovi milosti in živeli v dolce far niente. Na njegovo mesto pride drug kralj ali cesar, ki si izbere nove dvorske pojeduhe in lenete in državni voz kolovrati zopet svojo staro pot.

Vse drugače je, ako umrje kateri denarnih mogoteev, ki ne vladajo ljudem, marveč so le gospodarji nad človeškimi želodci. Ako zbolijo, dobijo ljudske množice želodčni krč, ako ponesrečijo, tedaj obolijo finančniki za mrzlico in s strahom pričakujejo vesti o stanju bolnika, ki jim lahko prinesejo gospodarsko smrt.

Smrt Morgana je provzročila, da dozdnevno visi gospodarski polom kakor sekira na niti nad glavami finančnikov in borzjancev. V vseh finančnih in borzijskih krogih je nastal velik nemir, ko je brzjav sporočil iz Italije, da

Morgan ni več med živimi. Nemir so skušali prikriti s tem, da so drug drugega tolažili, da smrt Morgana ne bo provzročila panike. Prigovarjali so si pogum, da je bil Morgan star mož, na katerega smrt je moral biti pripravljen vsakdo, ker so minoli časi, da bi še kdo doživel starost Metuzalema. Zopet drugi so se ojunacevali, da je Morgan kot pameten človek — premeten trgovec in mešetar — uredil vse tako dobro, da se ne bo zgodilo nič hudega, če tudi nenadoma umrje.

Vse to je mogoče res. Stari Morgan je mogoče res vse tako uredil za slučaj svoje smrti, da lahko preide njegovo premoženje, kakor tudi moč, ki jo je pridobil v finančnem svetu na njegove naslednike, ne da bi njegova smrt učinkovala mogočno na človeško družbo. Ali to so ugibanja, ki — resnična ali neresnična — le potrdijo, da smrt enega samega denarnega mogotea lahko provzroči gospodarsko paniko s strašnimi posledicami za človeško družbo. Danes smo tako daleč, da je oseba vsega naroda odvisna od peščice denarnih knezov.

Med vsemi denarnimi knezi je bil P. Morgan gotovo najuplivelnejši. Preiskava kongresnega komiteja je dognala jasno kot beli dan, da od pamtveka še ni bil en sam človek gospodar nad tako ogromno denarno silo, kot je bil Morgan.

Njegova banka je vladala nad 10-timi tisoč milijonov dolarjev. S svojimi prijatelji in zavezniki, ki so šteli 180 mož in so bili v direktorijih raznih obratov in denarnih zavodov, je Morgan zapovedoval 116 velikim industrielnim in prometnim korporacijam, med katerimi je bilo 41 bank in 11 zavarovalnih družb, 31 železnizkih družb in 28 industrielnih podjetij. Med zadnje spadajo trust za jeklo, za sladkor, tobak in volno. Kapital teh korporacij, s katerim je razpolagalo 180 ravnateljev, ki so zopet sledili Morgano-vim nasvetom znaša 25,325 milijonov dolarjev. Narodno premoženje Združenih držav se pa ceni na 125,000 milijonov dolarjev. Torej 180 ravnateljev, katerim je bil Morgan vodilna luč, je razpolagalo z več kakor z eno petinko narodnega premoženja.

To je strašna gospodarska sila, nad katero je gospodoval en človek. Radi tega lahko razumemo, zakaj so se finančniki in borzjanci tresli strahu, ko je došla brzjavna vest, da je Morgan umrl. Razumemo tudi, zakaj so v finančnih krogih radovedni, kdo bo njegov naslednik.

Ako primerjamo spremembo osebe v vodstvu denarnega trusta s spremembo najvišjega uradnika v upravi Unije, tedaj pridemo do zaključka, da je to nič, ako menjamo predsednika. Iz navedenega pa tudi lahko spoznamo, kdo je vladar na svetu! Cesarji, kralji in predsedniki republik so v primeri z ljudmi a la Morgan z ozirom na gospodarske razmere, razvoj industrije in poljedelstva ali njihjo pogin prave ničle.

Tej strašni sili pa ne bode nihče drugi naredil konec kakor delavski razred, mednarodno organiziran v socialistični stranki.

Balkanska zveza in drugo.

Belgrad, 28. marca. (Posebno poročilo.) O razmerju med balkanskimi državami se mnogo govori po zunanem časopisju, največ po avstrijskem in nemškem, kjer se neprenehoma ponavlja trditve, da je zveza na pesku zgrajena. Ne more se tajiti, da se pojavljajo tupatam nesporazumljenja, da je prišlo mestoma do prask in da se od nekaterih strani seje nezaupanje. Ali po sedanjem položaju je soditi, da vse to ni tako tragično, kakor bi želeli v nekaterih imperialističnih državah. Na Balkanu so bili leta in leta med posameznimi državami in narodi zdaj javni, zdaj prikriti boji; nasprotja, ki so se sistematično gojila, ne morejo izginiti kakor bi jih sapa odihnili, in zakonita politika provzroča marsikakšen konflikt. Vendar se lahko opazuje preobrat, ki podpira upanje, da se bo zveza ohranila in da bo prodrlo prepričanje o nje potrebi v najširše sloje. Doslej je bila v balkanskih državah le ena stran, ki je zagovarjala zvezo vseh balkanskih narodov: To je bila

socialna demokracija, in srbska stranka je stala na čelu. Vojna je poučila tudi državnike, kar jih je dalekovidnejši, da je tudi s stališča ofielne politike zveza taka garancija, da jo je treba ohraniti, tudi če zahteva to kakšno žrtev in kakšno resignacijo. Dogodki izven zveze, zlasti nerazumljivi nastop Avstrije utrjuje to prepričanje. Ustanovitev avtonomne Albanije postavlja političarje vseh balkanskih držav pred nove naloge; ako nima postati Albanija sredstvo tujih rok zoper vitalne interese balkanskih narodov, se morajo balkanske države same po truditi, da ne ostane albanska avtonomija prazna beseda. Interesi nove Albanije se bodo zelo vjemali z interesi ostalih balkanskih držav; njih nasprotniki bodo tudi nasprotniki resnične albanske avtonomije. Predsodki se sicer ne bodo dali premagati od mraka do zore in v svoji prvi fazi bo samostalna Albanija nedvomno nasprotna starejšim balkanskim državam. Toda če dobi količjak demokracije, ustavo, bo to kmalu premagano, ker imajo Albanci zlasti v nekaterih krajih mnogo stikov z drugimi balkanskimi narodi, in odvetiški age in bege so simpatije med njimi močnejše od antipatije. Pametna politika bo morala Albanijo prepričati, da je njeno mesto v vrstah ostalih balkanskih držav. Za tako politika pa je balkanska zveza edina ugodna podlaga. Le na ta način si bodo mogle vse balkanske države z Albanijo vred zagotoviti svojo neodvisnost in svoj svobodni razvoj. Ako se zveza ohrani, je nazadnje tudi majhnega pomena, če dobi ta ali ona država pri razdelitvi plena par kilometrov več ali manj. Težave pač obstojajo, toda z dobro voljo se bodo dale premagati, zlasti ker v širokih slojih ni tistih sovražnosti, ki jih trosijo posamezni samoljubni političarji zaradi osebnih interesov. Zveza bo dala balkanskim državam večjo moč kakor najdražja vojska.

V Belgradu se je bilo zadnje tedne razpoloženje napram Avstriji znatno izpremenilo. Nastop sosedne monarhije zoper srbske interese ob Jadranskem morju in afeta konzula Prochaska sta bili že precej pokopani, zlasti ker se je zdelo po zadnjem obisku poslanika Jovanovića v Belgradu, da se bo doseglo z Avstrijo ugodno gospodarsko razmerje. Nastop dunajskega kabineta proti Črni gori je nenaodna pokvaril to zboljšanje. V tukajšnjih krogih se bolj in bolj utrjuje prepričanje, da avstrijskim vladajočim faktorjem nič ni ležeče na dobrih odnosajih z balkanskimi državami in da je na Dunaju sovražstvo do Srbije in Črne gore neumrjoče. Avstrofiliški dementi imajo vsled tega jako težavno stališče, ker se preteči tokrati Avstrije proti Črni gori tolažijo le tako, da je hotela Avstrija ponižati Črno goro. V poučnih krogih trdijo z vso odločnostjo, da so očitki Avstrije neutemeljeni in z začudenjem se vprašujejo, kje je dunajski kabinet dobil svoje informacije o črnogorskih grozodejstvih in zakaj se razširjajo po dunajskim časopisju kakor poročila o dognanih dejstvih, ki pa še na nikakoršen način niso potrjena. Zaradi verskega izpovedanja sploh nikjer ni bilo resnih konfliktov. V nekaterih krajih, kjer so neke obitelji prestopile na pravoslavlje, se je tako zgodilo brez najmanjšega pritiska in celo proti nasvetom srbskih, odnosno črnogorskih oblasti, ki so priporočale prizadetim, da počakajo do konca vojne. Prestop na pravoslavlje se razlaga na povsem enostaven način: dotične družbe so bile svoj čas namreč pravoslavne, pa so zapustile svojo cerkev pod turškim gospodstvom pod pritiskom ali pa vsaj iz strahu pred represalijami. Tudi katoliški cerkveni dostojanstveniki potrjujejo, da se katoličanom ne godi nobena sila. Po zanesljivih poročilih se lahko trdi, da je smrt frančiškana Palica v dunajskem časopisju povsem napačno opisana in nihče ne razume, odkod so mogli priti taki opisi, ki niso resnici niti v sanjah podobni. Tudi dogodek v medovskaniški luki je bil tednenciozno predelan. Vsi boji, izhajajoči iz različnih interesov, niso tukaj tako slabo uplivali, kakor krčevito stremljenje, da bi prikazali Jugoslovane vsemu svetu za divje barbare. V javnem mišljenju je vsled tega prepad med Srbijo in Avstrijo zopet tako velik kakor v času Prochaskove afere.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v dr. Illinois

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik: Jakob Miklaučič, Lock Box 3, Willock, Pa.
I. Podpredsednik: Martin Štefančič, R. R. 2, Pittsburg, Kans.
II. Podpredsednik: Louis Skubic, 2727 S. 42nd Crt, Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale, ave., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 4635.
Blagajnik: Martin Potokar, 1625 S. Centre ave., Chicago, Ill.
Zapisnikar: Jožef Kuhelj, 9476 Ewing ave., So. Chicago, Ill.

NADZORNI ODSEK:

Anton J. Terbovec, Box 25, Denver, Colo.
Dragotin Pogorelec, 508 Moffat St., Pueblo, Colo.
Thomas Golob, Cor. 8th & Wright St., La Salle, Ill.

POROTNI ODSEK:

Anton Hrast, 510 W. 3rd st. Duluth, Minn.
Martin Železnikar, Box 276, Barborton, O.
John Šare, Box 131, Evergreen, Alta., Canada.

UREDNIK "GLASILA":

Jože Zavertnik, 821 S. 40th ave., Chicago, Ill.
VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 2842 So. Ashland ave., Chicago, Ill.
Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo pošiljati na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja, na predsednika nadzornega odseka A. J. Terbovcu.

Zadeve prepirljive vsebine predsedniku porotnega odseka, A. Hrastu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Glasilom", izvzemši spremembe naslovov uradnikov krajevnih društev pa Glasilu 2821 40th Ave., Chicago, Ill.

Marco Visconti.

Zgodovinski roman. Italijanski napisal Tommaso Grossi.

"Kaj pa imaš ti opraviiti z njim?"

"Imam neko tajnost... povej mi, kje ga dobim, in bo dobro za te in za njega."

"Naj bo," si je mislil vojak, "tu imamo še jednega bedaka, ki sam sili v pogubo; 'k jutrišnjemu prazniku bo to jedna sveča več.'"

"Nu torej," je rekel na to glasno, "pojdi z menoj, kmatač." Tako reši, ga je peljal v cerkvi- co, kamor so bili spravili revni plen, nakraden po vasi. Tam je bilo tudi sedem nesrečnikov z rokami povezanimi za hrbtom. Re- veži so bili padli živi v roke ti- stim vojakom, ki so jih dobro stražili, da bi jih drugi dan raz- mesarili. Limontin je takoj spoz- nal med nesrečniki tudi župnika; in ko je stopal v cerkev, je videl, da ga je neki vojak mahnil po glavi.

"Evo ti Bellebuona," je dejal Mihi mož, kateri ga je bil privedel tja, kazaje ravno tistega, ki je župnika tepel. Naš brodnik je šel naravnost proti njemu. Ta pa ga je gledal tako srepo, kakor da bi ga hotel požreti živega. Vendar se je kmalu potolažil, ko je slišal ne- ke besede, ki mu jih je prišlece za- šepetal v uho. Na to sta nekaj časa potihoma govorila, in potem je Bellebuono vzel seboj štiri vo- jake in napravil se za Limonti- nom, ki ga je vodil v neko kočo, ne zelo oddaljeno od vasi blizu ronečskega dola.

"Čez tristo zlatov vrednosti, si dejal?" je prašal Bellebuono svo- jega vodnika po poti, stopaje z njim kakih deset korakov pred unimi štirimi vojaki.

"Se vé," je odgovoril brodnik. "Tam je spravljena cerkvena sre- brnina in ves denar, kolikor ga je cerkev prištedila v kakih dvajset- lih letih."

"Pa kaj, ali ni župnikova hiša tista tam pri zvoniku?"

"Ta, h kateri vas peljem jaz, je nekega njegovega nečaka, in zaklad je skrit tam."

"Pa kako vraga, da ga ni na- šel nikdo mojih vojakov, ko so vendar preteklo noč vse obrni- li?"

"To je nemogoče. Komu bi pač prišlo v glavo, da bi iskal tam, kjer sem vam povedal jaz?"

Mej tem so prišli do hišice, zi- dane v nekem klanec, in Miha je dejal: "Ta je!"

"Ti Ribaldo, in ti, Vinciguerra", je tedaj ukazal poveljnik, "ostanite tu zunaj na straži; in zapomnita si dobro: nikdo ne sme ven iz te hiše, če ga ne bom spre- mljal jaz; in če bi bilo potreba, na prvo moje znamenje kličite hi- tro naše ljudi na pomoč; vi dva pa pojdita za menoj!"

"Šišite," je rekel še brodnik poveljniku, pa tako glasno, da so ga mogli lepo slišati tudi vsi šti- rje vojaki, "tedaj mi obljubite, da izpustite žive in zdrave vse vjetnike!"

"Da, sem ti obljubil; izpustim jih vse razum župnika, katerega imam tako v želodecu zavoljo nje- govih prekleth pridig, da ga ho- čem pogrebencičiti živega; bomo videli, ali bo lenuh toliko govo- ričil tudi tedaj, ko bo tičal v zem- lji z glavo navzdol."

"Ne, ne," se je protivil Miha, "rekli ste mi, da izpustite vse."

"Naj bo, pa ti dam še župnika, samo če ne bo zaklad manjši nego mi praviš."

Tista dva, ki sta bila k temu določena, sta stražila vhod; Be- lebuono, Miha in una dva vojaka so šli po nekih stopnicah, na vr- hu katerih je bil mali mostovž, a na koncu tega pa neka majhna vrata.

"Če hočete, grem tudi jaz doli z vami," je dejal Limontin po- veljniku, "vam pokažem mesto."

"A, lopov!" je odgovoril uni, "je že nemara tamdoli kak skri- ven izhod, skozi kateri bi jo ti rad popihal in mene pustil same- ga kot čuka ter se mi potem še smejal, da sem se dal tako za nos voditi. Tega ne, ti ostaneš tu s tema dvema dobrima prijatelje- ma, katere ti bosta delala družbo."

Vidva, naj se zgodi karsibodi, ne izpustita ga, dokler se ne vr- nem jaz."

Vojaka sta stopila vsak na jed- no stran brodnika, kateri ni ugo- varjal. Le ko je Bellebuono pri- vlekel ven neko svetilnico in se je napotil proti prej imenovanim vratam, je rekel še: "Saj ne mo- rete zgrešiti, za drugo soho se gre doli po ovitih stopnicah, v kleti pod četrtim sodčkom je o- glič kamen..."

"Da, da, sem si že zapomnil vse," je odgovoril Bellebuono.

"Pa, če hočete, da bi šel tudi jaz doli," je še prigovarjal bro- dnik.

"Opravim že sam." Te so bile zadnje besede razbojnikove, ka- teri je bil stopil že v drugo soho. Slišal se je potem odmev njego- vih stopinj doli po nekih stopni- cah, svetilnična svetloba se je iz- gubljala in je nazadnje povsem izginila. Nekaj trenutkov je bilo vse tiho, a na to se je slišalo, da je tam doli v kleti nekaj zamol- klo zaropotalo, kakor če bi bila padla kaka težka reč.

Brodar se je tresel po vsem ži- votu. Sree mu je tolklo, da bi mu bilo skoro prebilo prsi. K sreči je bilo na mostovžu tako malo svetlobe, da vojaka nista opazila strahu, ki se je pojavljal v nje- govih očeh in na njegovem obra- zu.

"Kaj neki more biti tisti ro- pot?" sta se vprašala drug dru- gega oba vojaka, ki sta varovala našega Miha. "Morda se je Be- lebuono spotaknil? ... ali je more- biti kaj prevrgel? ... mogoče da je bil kdo skrit tam doli? ... Poj- diva gledat! ..."

"Pojdiva! — Toda ne, ker je rekel, naj ga čakava tu ... Na vsak način ta tukaj bo dajal ra- čun."

Ko sta tako govorila, sta vide- la po medli nekih vedno še gore-

čih hiš Bellebuona, ki se je pri- kazal na vratih, skozi katerega je bil prej odšel, pa je namignil bro- darju, naj stopi k njemu. Ta je potihoma nekaj pregovoril z njim a potem začel glasneje, da sta ga mogla slišati tudi vojaka, ka- tera sta ga prej čuvala: "Tako tedaj, ker sem jaz spolnil svojo obljubo, ste sedaj pa vi na vrsti, da spolnite svojo."

Šli so ve nin vzeli seboj še tista dva, ki sta bila ostala na straži pred hišo, ter so se napotili vsi skupaj na trg pred cerkev. Ko so bili na neki stezi, je brodar poklical vojake, ki so šli naprej in rekel: "Slišite, vaš poveljnik tu gre za trenotek doli k obrežju, da položi v ladjo to-le stvar, ka- tero drži v naročju, in se vrne ta- koj. Med tem vi pojdite z menoj, da mi izročite vjetnike."

Oni, ki je vedno le šepetal Mihi v uho, je tedaj rekel vojakom pol- glasno: "Tu vzemi, Ribaldo, in ti, Vinciguerra, in vidva druga," in je dal vsakemu uperišče srebr- nih denarjev. "to imate za sedaj kot zadatje, in izpustite brž tiste vjetnike."

Brodar in vojaki so šli naprej, in jeden teh je dejal svojemu to- varišu: "Si slišal, kakšen izpre- menjen glas je imel Bellebuono, kakor da bi ne bil več isti!"

"To je bilo radi tega, ker je imel potegnjeno krinko na ob- raz?"

"Pač še najbrž radi tiste stva- ri, katero je nesel v naročju!"

"Ni vrag!" je dejal tretji, "mi vojaki nismo vajeni, videti jih toliko skupaj, in zato vsakemu zavre kri, kadar jih zagleda tak kupček..."

"Ali ni rekel, da bo tudi z na- mi delil?" je prašal Miho oni, ki je bil spregovoril prvi.

"Vidite," je odgovoril ta, "on hoče shraniti polovico za se, kar je tudi pravično, druga polovica pa bo za vas."

"Bravo, naš kmet," se je zopet oglasil poprejšnji, "in tudi ti ne smeš ostati s praznimi rokami, ker si vrl možak in nas vojake rada imaš!"

"Jaz vprašam le to, kar mi je obečal vaš poveljnik; če ste pa vendar tako dobri, da mi hočete kaj dati, vam bom hvaležen za do- bro sreč."

"Na, možak, ná, ná!" tako mu je vsakdo podaril ščipee tistih noveev, katere so bili ravnokar prejeli. Bili so radodarni, ker so se nadejali velike svote od Belle- buona.

Mej tem so prišli do trga in so stopili v cerkvico. Tam so v ime- nu svojega poveljnika ukazali stražam, naj izpustijo vjetnike, katerim so brž porezali vezi. In Vinciguerra je rekel brodarju: Sedaj le pojd, vrl možak, menda si zadovoljen."

Toda ko so se brodar in oni, katere je bil otel, hitro napotili proti gori, in so rešenci vsi osu- pli in veseli vprašali Miho, kako je to prišlo, se je hitro razširila ta novica med vojake, ki so bili tam okoli cerkve, in nekoliko teh je takoj priteklo, da bi zabranili vjetnikom odhod.

"To ne more biti!" so kričali kar vsi, "ni res! ni mogoče, da bi bil ukazal Bellebuono kaj ta- kega!"

"Kako da ni res! saj je ukazal meni, saj je ukazal nam vsem," so vpili štirje vojaki.

"Ne ne!" je kričal še glasneje neki drugi vojak, "vse je le izmi- šljeno. — Ravno ko je prej Belle- buono z vami štirimi odhajal, se je že za trenotek ustavil in mi za- šepetal na uho, naj pripravim še jeden konec vrvi, da spravimo z njim na uni svet tega kmeta, ka- dar se vrne."

"Pa če je kasneje dejal nam," je ugovarjala četvorica vojakov, "če je nam ukazal, naj storimo vse, kar želi ta dobri mož, naj izpustimo vjetnike!"

"Ne, ne, ne more biti tako! je že kaka zvijača vmes!" Tako je vpila večina tiste vojaške sodrge, in že so nekateri zopet grabili u- jetnike in brodarja. Kar se je za- čutilo od več strani hkrati:

"A, ravno gre Bellebuono! Be- lebuono! Bellebuono je tu!"

In res so vsi zagledali mogočno njegovo postavo; v vojni opravi, z železno krinko, potegneno na obraz, in s sulico v roki je kar tekkel proti trgu. Ko je prišel med ljudi, je začel s svojim teškim o- rožjem udrihati na desno in levo, da je bilo kaj; kdor je kaj do- bil je moral držati; a oni, ki je

udarjal, je kričal ali bolje ren- čal: "Ah, sodrga, sodrga!"

Pohlevni in pobiti so se umikali tisti, ki so bili pretepeni, in so se vsi kar najponižneje izgovarja- li: "Nismo mislili, da bi bili vi ukazali! Ker ste bili rekli prej..."

A uni ni nehal pretepati, kolikor so mu dopuščale moči.

Ko so bili vsi razpršeni, je on sam prijel župnika pod pazduho in namignil unim, naj grejo za njim; z njimi je zavlil po prvi ste- zi, ki je vodila proti gori. Vojaki, ki so ostali na trgu, so se čudili, niso vedeli, kaj bi si mislili, zmer- jali se drug drugega in hladili u- daree.

Ko so bili prišli že daleč, je žu- pnik zahvalil, kakor je najbolje znal, svojega rešilca, ki ga je še vedno držal pod pazduho, in mu tako pomagal pri hoji navkreber: rekel mu je, da se lahko vrne, ker gni so že na varnem. Tudi vsi drugi, ki so bili odnesli pete, so se stisnili k možu, ki so misli- li, da je Bellebuono, in so ga za- hvaljevali za rešeno življenje. Te- daj si je ta vzel pokrivalo z gla- ve, da so ga lahko vsi spoznali. Naši bralci so že davno uganili: bil je Lupo.

Zdolej v vasi so vojaki čakali, kedaj se vrne z gor Bellebuono. Pač dolgo so čakali: tisto noč, naslednji dan in še drugi, toda zastoj. Tisti štirje vojaki, ki so ga bili pospremili do one hišice, so stekli tedaj tja pogledat. Šli so doli po stopnicah, po katerih so ga slišali uni dan iti; prišli so v neko pritlično sobico, šli so še naprej in dospeli v neko klet in od tu še dalje v drugo luknjo, kjer so ga našli mrtvega na tleh.

Tedaj se jim je zasvetilo v gla- vi, kako jih je bil prevaril kmet, kakor so ga oni zvali. Razumeli so, da so morali biti skriti ljud- je v kleti. In res so našli temu o- čiten dokaz, namreč železno sra- jo in suknjo, kateri je bil slekel in pustil tam nekdo izmed ubija- cev, ki je bil pa potem nataknil na-se Bellebuonovo bojno opravo in je tako preoblečen igral pri vojakih ulogo poveljnika, kakor smo prej povedali.

Mislmo si srd in sramoto tistih hudobcev. — "A ti lopovski kme- tač!" so dejali s peno med ust- nami, "če nam prideš v rokel..."

Toda lopovski kmetič je že da- vno odnesel pete s svojo ženo in odšel v varen kraj, kakor so sto- rili tudi vsi drugi, ki so mogli u- bežati tisto strašno noč.

Vojaki so ostali v Limonti še kakih pet dni, hladé svojo jezo s tem, da so trgali tiste uborne hi- še in pustošili revno polje. A po-

tem, ker so jih dan na dan napo- dali ubegli Limontini pod Lupo- vim vodstvom, so se vkreali in pe- ljali v Lecco nazaj, pustivši za seboj kakih osem tovarišev, da je njih meso gnojilo njive, po ka- terih so prej divjali.

Vest o tem dogodku se je kma- lu raznesla po Milanu in je prišla na uho tudi Marku Viscontiju. On je slišal to ravno na večer tiste- ga dne, katerega je z Ottori- nom jahal po mestu, kakor smo povedali že poprej. Tisti dan je bil pač jeden najmračnejših, naj- črnejših v njegovem življenju.

Prišel je namreč v njegov dvo- rec sam opat svetega Ambroža, zdivjan od jeze, in mu je vse spo- ročil.

Opat, kakor smo že omenili, brat Lodrisia Viscontija, je bil z vso dušo Marku udan. Ta je iz- koriščeval njegov upliv in je mi- silil porabiti samostanske vojake v svoje namene, kateri so našim bralcem dobro znani. Opat ni nič vedel o teh nakanah, a pustil se je popolnoma voditi od svojega brata Lodrisia. Marko in Lodri- sio sta dobro vedela, da bi se o- pat nikakor ne ločil od protipa- pe in od Ludovika Bavarskega, s katerih pomočjo se je bil vspel tako visoko, koje bil prej le pri- prosil redovnik. Zato se jima ni do- zdevalo umestno, da bi mu razkri- la svoje tajnosti. Naj ti bo kdo še tako zvest prijatelj in naj te še tembolj spoštuje, ali če se te tudi Bog vé kako boji, ako bi zahteval od njega, naj se tebi na ljubo sa- mega sebe s sekiro po nogah bije, bi bilo preveč. Marko je pred- bro poznal ljudi in ni bil tako ne- umen, da bi toliko zahteval od njih.

(Dalje prihodnjč.)

Sleparsko oglaševanje.

Tekom zadnjih dveh let je sle- pasko oglaševanje zdrazil postalo tako številno, da je moralo več držav upeljati zakon, ki to pre- poveduje. Oglaševatelj mora jam- čiti za istinitost svojega oglasa. Mi smo bili vedno mnenja, da se naših ljudi ne sme oslepariti. Veli- ko zdrazil je, ki jih odobrava lju- dstvo samo, kakor Trinerjevo A- meriško zdravilno grenko vino, o katerem priča nešteto priporočil- nih pisem, da učinkuje uspešno in tako kakor se oglašja. Mi ponav- ljamo, da isto je napravljeno iz čistega, rdečega kalifornijskega vina in števila zdravilnih zelišč, znanih radi njihovega učinka na telo, posebno pri boleznih v hra- nilnem sistemu, za zgubo teka, te- lesno slabost, zaprtnico in vse bo- lečine, izvirajoče vsled iste. V

lekarnah, Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. —

Poskusite Trinerjev Liniment, ka- terega bodete pohvalili kot naj- boljše zdravilo za bolečine in ote- klinke. (Advertisement.)

Otroci in ženske

so ponavadi podvržene napa- ki, katero povzroča nepravilna prebava.

Severov Laxoton

poda hitro olajšavo v takih slu- čajih. Povspešuje tok žolea, redno delovanje črev, dobro prebavo, veselje in pokoj. Vi- soko se priporoča za otroke. Cena 25c.

Severove Kaplji- ce za otroke

(Severa's Soothing Drops.)

utešijo bolečine, kolike, zvija- čice, krče in preženejo sapo in pline iz želodca ter podelo mirno spanje. Cena 25 centov.

Čuvajte se

bolezni, katere dajajo bolečino. Najboljša varščina obstoji sa- mo v tem, da se vzdržuje čis- ti ampak, da se vsak umije čisto tudi vrat, zobje in usta. Rabite, kot grgralo in ustno izpiralo

Severov Antisepsol

Uspešno tudi učinkuje v slu- čajih nomena katara, tokov in kjerkoli se rabi antiseptična sestavina. Cena 25 centov.

V vseh lekarnah. Zahtevajte samo Severova Zdravila. Ne vzemite druge. Ako jih vaš lekarnar nima v zalogi, pišite nam.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Prekinjeno delo.

Naše vsakdanje življenje bi moralo biti tako urejeno, da bi ostali čvrsti in da bi mogli v polni meri uporabiti svoj čas in svoje zmožnosti. To bi učinkovalo na nas, da bi bili zdravi in močni. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela v škodo celega telesa.

Pa tudi največja skrb včasih ne more preprečiti, da se delo- vanje kakega organa zmanjša ali da se sploh ne prekine. Dogaja se, da noče želodec sprejemati hrane ali vsaj toliko ne, kot jo po- trebuje telo. Včasih prenehajo jetra ali kak drugi organ z delo- vanjem in posledica je, da človek postane zaprt. V takih slučjih, ko so oboleli prebavni organi, je najboljšo sredstvo

To vino Vam očisti celi sistem, brez bolečin in drugih neprilik. Ojači Vam tudi prebavne organe in s tem celo telo.

USTVARI DOBER TEK,
POSPEŠI IZLOČITVE IN
OLAJŠA ZAPRTNICO,
NOTRANJE BOLESTI IN KRČE,
GLAVOBOL, ZLATENICO,
KOLCANJE IN BLJUVANJE.

Vspešno je pri vseh takih boleznih, pri kojih trpi želodec in pri kojih opazimo zmanjšanje teka, zaprtnico in slabost. Priporo- čamo jo pri nervoznosti, povzročeni po neprebavi in pri nerednem perilu, povzročenih po kronični zaprtnici.

V LEKARNAH

JOS. TRINER,
UVAŽALEC IN IZVAŽALEC.

1333.39 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Kenilworth.

Roman. Spisal Walter Scot.
Poslovenil J. Z.

Dvanajsto poglavje.

Stari dvorec Lidkot je mejil ob vas istega imena in ob divjo in obširno Eksmorsko šumo, v kateri je mrgolelo divjačine in v kateri je sir Hugh smel po starih in zajejganih pravicah Robsartove družine loviti divjačino.

Poslopje je bilo nizko in obširno, kroginkrog se je pa razprostiral globok jarek. Ob vhodu in mostiču je stal osemoglati stolp iz opeke, po katerem se je spenjal bršljan in druge plezavke, ki so popolnoma zakrivalo zidovje.

Na vsakem voglu se je dvigal majhen stolpič, ki ni bil podoben modernim poprovnikom, ki jih je vstvarila moderna arhitektura v enake namene.

En stolpič je bil štirioglat in je služil za zvon, ki je pa sedaj molčal, ker je stari vitez poleg drugih nedolžnih boleznih, imel veliko skrb za pravo merjenje časa, ki se navadno pojavlja pri ljudeh, ki imajo mnogo prostega časa, s katerim ne vedo, kaj bi počeli.

Uhod je vodil skozi obok omenjenega stolpa. Preko jarka je ležal mostič in tudi polovica z železom obitih vrat je bila malomarno odprta.

Tresljan je jezdit hitro preko mostiča na dvor in je poklical sluge po imenu. Najprvo sta mu odgovorila le odmev in tuljenje psov, katerih hlev je bil zelo blizu.

Končno se je prikazal Viljem Badger, stari sluga viteza, ki mu je služil kot komornik in nadlovec. Ko je star, od solca zagoreli gozdar zagledal Tresljanja, je bil neskončno vesel.

— Bog vas blagoslovi, mojster Edmund! — je klical že od daleč. — Ali ste res vi? Siru Hughu lahko pomagate, kajti moji možgani, vikarja in mojstra Mumbazena, nevedo, kaj bi z njim počeli.

— Torej se je siru Hughu obrnilo na slabo, odkar sem odpotoval? — je vprašal Tresljan.

— Kar se tiče telesa . . . ne! Mogoče se je obrnilo še na boljše, — se je glasil odgovor. — Ali zmesan je! . . . On je in pije kot po navadi . . . pa ne spi. Reči bi moral: da ne bedi. Vedno je tak, kakor da bi bil v megli . . . ne bedi in ne spi. Mati Svinefordova meni, da so mu otrpeli možgani . . . jaz sem pa rekel: Ne mati, ne . . . Sreče je, sreče!

— Ali ga ne morete pripraviti, da bi mislil na kaj drugega.

— O zabavah noče slišati, — je odgovoril Viljem Badger.

— Nikamor ne gre. Tudi za poljedelsko delo mojstra Mumbazena se ne zanima. Zadnjič je celo pozabil na uro, da bi obstala. Misli sem, da bo pogrešal njene udarce na zvon. Niti z besedico se ni spomnil tega dogodka. Zda zopet lahko poje svoj tiktak. Spozabil se je tako daleč, da je mački stopil na rep. Saj veste, kako bi bil razgaljal preje. Ali sedaj se je toliko brigal za žalostno evljenje mačke, kakor za skovikanje ponočne sove.

— Viljem povej še druge dogodke. Tega človeka pa odvedi v kuhinjo, kje mu naj dajo jesti. Viljem, pazi, da obnejejo spoštljivo z njim . . . on je vrl človek, ki zna tisoč umetnosti.

— Želim, da bi bil tako vrl, da bi nam lahko pomagal, — je rekel Viljem. — Ej, Tom skrbite za tega fanta in pazite, da ne ukrade kakšne srebrne žlice, — je zašepetal služabniku v uho. — Poznal sem bolj poštene fante, ki so bili pravi umetniki v tem poslu.

Ko je Tresljanja odvedel v njegovo sobo, se je podal k svojemu gospodarju, da ga pripravi na prihod njegovega ljubljence, ker se je bal, da bi mu iznenadenje škodovalo.

Nekaj minut kasneje je sporočil Tresljanu, da je sir Hugh zadremal na stolu in da ga bo mojster Mumbazen takoj obvestil, ko se prebudi.

(Dalje prihodnjič.)

Politična organizacija črncev v južni Afriki agitira z veliko vne- mo za prepoved opojnih pijač za zamorce. V Transvalu že imajo sličen zakon. Politična organizacija izdaja tudi tednik, ki se bo- juje zlasti za enakopravnost za- morce, ki so doslej popolnoma brezpravnii.

IZ GLAVNEGA URADA

SPREMEMBE

pri krajevnih društvih meseca
marca 1913.

Slavija, šte. 1. Prvi mesec suspendovani: Leo Zakrajšek, c. 1145, Alois Kolarich, c. 8168.

Triglav, šte. 2. Zopet sprejet: John Lazar, c. 6197. Drugi mesec suspendovani: Hen. Radej, c. 11721. Novo pristopil: Silv. Kramaršič, c. 15464.

Adrija, šte. 3. Prvi mesec suspendovani: John Napotnik, c. 13476.

Bratstvo, šte. 4. Zopet sprejeti: Fr. Rataizak, c. 141, Stef. Blaško, c. 10192, Fr. Sadlowski, c. 13479. Prvi mesec suspendovani: Val. Kotra, c. 10496, John Figas, c. 12234, Frank Steiner, c. 13495. Izobčen: Ant. Maslovski, c. 11723. Novo pristopli: Jos. Karpel, c. 15465, Karl Burian, c. 15466.

Naprej, šte. 5. Zopet sprejeti: Frank Pečjak, c. 3376, Jos. Marinič, c. 8875, Fr. Kolenc, c. 9836, Fr. Kastelic, c. 12056, A. Boldin, c. 12386, Ignac Bartolj, c. 12387. Prvi mesec suspendovani: Jak. Požum, c. 7831, Martin Štrukelj, c. 10881, Ant. Bogolin, c. 11290, M. Zarnik, c. 11439, Ant. Nachtigal, c. 11725, Jos. Černe, c. 12058, M. Udovič, c. 13329. Drugi mesec suspendovani: Fr. Sodnikar, c. 1438, Jos. Augustinčič, c. 2803, Kar. Lapajne, c. 11574, John Nose, c. 11902, Ant. Čučelič, c. 12059, Fr. Klemenčič, c. 13117. Izobčeni: Fr. Jurec, c. 10498, John Jereb, c. 12957. Novo pristopli: John Nosan, c. 15467, Louis Prijatelj, c. 15468, Jacob Fabjan, c. 15469, John Prinčič, c. 15470, Thom. Zdešar, c. 15471.

Bratoljub, šte. 7. Zopet sprejeti: Karol Močnik, c. 1772, John Jeras, c. 7074. Novo pristopli: Urban Eržen, c. 15472, Emma Seršen, c. 15473.

Delavec, šte. 8. Zopet sprejet: M. Milakovič, c. 1038. Novo pristopli: John Gross, c. 15474, Fr. Sašek, c. 15475, Louis Prijatelj, c. 15476, Mihael Milakovič, c. 15477, (sprejet, ko predloži izkaz starosti).

Bratstvo Naprej, šte. 9. Zopet sprejet: John Pročko, c. 4948. Prvi mesec suspendovani: Jos. Lubič, c. (???) Fr. Lipovšek, c. 2642, J. Kožuh, c. 4665. Drugi mesec suspendovani: Ant. Gondok, c. 726. Novo pristopli: Louis Gorshe, c. 15478, Anjela Kozub, c. 15479, (Jos. Kozub, c. 15480 sprejet, ko predloži izkaz starosti).

Trdnjava, šte. 10. Prvi mesec suspendovani: Ant. Novak, c. 5027. Novo pristopil: Blaž Jesenko, c. 15481.

Sokol, šte. 11. Zopet sprejet: Tony Sušnjar, c. 13717. Drugi mesec suspendovani: Frances Sušnjar, c. 11302. Izobčen: Bartol Miloš, c. 6713.

Edinost, šte. 13. Zopet sprejeti: Jos. Lumberger, c. 7824, Ant. Gartner, c. 8767. Prvi mesec suspendovani: Jak. Kenda, c. 6291, Jacob Kaska, c. 6292, Steve Bistrič, c. 9659, Mart. Kolesnik, c. 9662, Ant. Moh, c. 9661, Rade Jakovič, c. 10892, Nick Pavličič, c. 11582, Nick Vidnjevič, c. 13719. Drugi mesec suspendovani: Steve Kolar, c. 12738. Novo pristopil: John Prime, c. 15482.

Sloga, šte. 14. Prvi mesec suspendovani: Stefan Srmek, c. 10904, Pet. Srmek, c. 10066. Novo pristopli: Fr. Govekar, c. 15483, Stefan Sertich, c. 15484, Ignac Grzelj, c. 15485, Ant. Hlabše, c. 15486, Louis Močnik, c. 15487, Ant. Podboj, c. 15488, Jos. Zore, c. 15489, Peter Terček, c. 15490.

Sloga, šte. 16. Zopet sprejeti: Ant. Košič, c. 14561, Marko Belij, c. 7350, Ang. Zajec, c. 10072, Razelj Kocjan, c. 8207, Fr. Marcina, c. 11451, Martin Koseni, c. 11590, Jacob Korenčan, c. 6970, Katarina Korenčan, c. 10828, Josepina Salatinik, c. 13147, Jos. Povšič, c. 8690, Martin Stanisha, c. 57. Prvi mesec suspendovani: John Kutnar, c. 3408, Frank Dolenc, c. 7681, Louis Zupančič, c. 12566, Fr. Grimšič, c. 6954, Fr. Perme, c. 11736, Ant. Bučar, c. 14124, Jac. Novak, c. 15026, John Kokotec, c. 13726. Drugi mesec suspendovani: Alois Obid, c. 10671. Novo pristopli: Louis Rupar, c. 15491, Frank Sinur, c. 15492, Karl Keržin, c. 15493.

Bled, šte. 17. Novo pristopil: Peter Grenda, c. 15494, John Skofic, c. 15495.

Orel, šte. 19. Prvi mesec suspendovani: Fr. Golle, c. 1737, John Poženel, c. 4801. Odstopil: Ant. Bogina, c. 12457.

Sokol, šte. 20. Zopet sprejet: John Kostelet, c. 8663. Prvi mesec suspendovani: Jos. Adam, c. 3898, John Somrak, c. 658, John Kalčič, c. 2191. Drugi mesec suspendovani: John Stajer, c. 12406. Izobčen: Mihael Eržar, c. 2493. Odstopil: Ant. Ciperle, c. 9029.

Orel, šte. 21. Prvi mesec suspendovani: Ant. Hibler, c. 2498, Matt Tomšič, c. 4990. Izobčen: Fr. Krebelj, c. (???) Novo pristopli: Val. Maher, c. 15496, John Rannig, c. 15497.

Danica, šte. 22. Novo pristopli: Jos. Rozman, c. 15498, John Jackovich, c. 15499.

Bratje Svobode, šte. 26. Zopet sprejet: Matt Žagar, c. 1469.

Celje, šte. 27. Prvi mesec suspendovani: John Jouvan, c. (??) Novo pristopil: Louis Zore, c. 15500.

Novi Dom, šte. 28. — Drugi mesec suspendovani: Frank Sabac, c. 9040.

Domovina, šte. 29. — Prvi mesec suspendovani: Frank Dugan, c. 14147.

Popotnik, šte. 30. — Novo pristopil: John Zor, c. 15501.

Sava, šte. 32. — Zopet sprejet: Joseph Kosmač, c. 8654.

Naš Dom, šte. 33. — Zope sprejeti: Andy Plevel, c. 8579; Mihael Dragajnc, c. 10720; Dmter Stanislavjevič, c. 12757; Matt Kramarič, c. 14811. — Prvi mesec suspendovani: Jacob Medved, cert. 8222; Marko Malstič, c. 9680; P. Stanislavjevič, c. 111331; Kar. Pisansky, c. 12264; Alex Horvat, c. 13939; Mijo Kapela, c. 13930. — Drugi mesec suspendovani: Frank Pršak, c. 14813. — Novo pristopli: Marija Jurišič, c. 15502; Marija Lustig, c. 15503; Steve Bukal, c. 15504; Steve Grigich, c. 15505; Joseph Rendulich, c. 15506; Martin Kržan, c. 15507; John Vide nich, c. 15508.

France Prešeren, šte. 34. — Prvi mesec suspendovani: Ida Robins, c. 5305.

Zveza, šte. 36. — Novo pristopil: John H. Hale, c. 15509.

Proletarec, šte. 37. — Prvi mesec suspendovani: Alois Sinčič, c. 3936. — Drugi mesec suspendovani: George Golich, c. 7726.

Ilirija, šte. 38. — Novo pristopli: John Habjan, c. 15510; Karl Tadjan, c. 15511.

Narodni Vitezi, šte. 39. — Zopet sprejeti: Peter Porenta, cert. 3051; Mihael Knapich, c. 6978; Frank Pencea, c. 1911; Silvester Rešek, c. 2908. — Prvi mesec suspendovani: Anton Filipič, c. 9690. — Novo pristopli: Anton Zidar, c. 15512; John Lavrin, c. 15513.

Slovenija, šte. 41. — Novo pristopli: Frank Oblak, c. 15514; Joseph Hepka, c. 15515.

Aurora, šte. 43. — Novo pristopli: Joseph Kračman, c. 15516; Anton Maurič, cert. 15517; Frank Gregorič, c. 15518; Felix Boninsegna, c. 15519; Joseph Prijatelj, c. 15520; Frank Brate, c. 15521; Ludvik Govže, c. 15522.

M. Danica, šte. 44. — Novo pristopil: John Milavec, c. 15523.

Illinois, šte. 47. — Prvi mesec suspendovani: John Znidarič, c. 10868.

Triglav, šte. 48. — Izobčen: Anton Kakužar, c. 10339. — Novo pristopli: George Kajdič, c. 15524; Frank Stifter, cert. 15525; John Kramar, c. 15526; John Vodlič, c. 15527; Anton Šabec, cert. 15528; Frank Valič, c. 15529.

Ljubljana, šte. 49. — Zopet sprejeti: Frank Geršak, c. 9191; Andrej Wiergar, c. 2034. — Novo pristopila: Franciška Brajer, c. 15530.

Skala, šte. 50. — Novo pristopil: Stefan Ravnikar, c. 15531.

Narodni Dom, šte. 51. — Izobčen: Andrew Verderbar, c. 13533.

V Boj, šte. 53. — Zopet sprejeti: F. Trampuš, c. (—?) ; M. Ule, c. 9244; J. Zupančič, c. 5741; F. Blaznik, c. 4810; F. Pavlin, c. 15371. — Prvi mesec suspendovani: John Skalov, c. (—?) ; Joseph Cvenkel, c. 13538; Joseph Bavec, c. (—?) . — Drugi mesec suspendovani: F. Ule, c. 12276. — Izobčeni: Peter Jamšek, c. 12765; Jacob Banko, c. 4059. — Novo pristopli: Franciška Zupane, cert. 15532; Janko Petrovič, c. 15533.

Slovenija, šte. 56. — Prvi mesec suspendovani: Wm. Konr. Nu-

či, c. 10550; Frederik Pakiž, c. 13016.

Planinar, šte. 57. — Zopet sprejet: Joseph Tratnik, c. 8451. — Drugi mesec suspendovani: Fr. Remee, c. 12278; Rudolph Kuhar, c. 8743. — Novo pristopil: Frank Muzga, c. 15534.

Sparta, šte. 61. — Prvi mesec suspendovani: Anton Bulgar, c. 13513. — Novo pristopil: John Petemel, c. 15535.

Bratska Sliga, šte. 62. — Zopet sprejet: Joseph Stiglič, c. 10131. — Prvi mesec suspendovani: John Mervič, c. (—?) ; Anton Mušič, c. 11900. — Drugi mesec suspendovani: Anton Geržinič, c. 11949; Joseph Mance, c. 12949.

Slovenska Zastava, šte. 64. — Prvi mesec suspendovani: Mihael Korbar, c. 13950. — Novo pristopil: Mihael Potočnik, c. 15536.

Prvi Maj, šte. 65. — Prvi mesec suspendovani: Joseph Jaklič, c. 8196; John Lapanjer, c. 14604; Blaž Lenič, c. 4565. — Drugi mesec suspendovani: Frank Cvetkovič, c. 11492. — Novo pristopila: Katarina Galler, c. 15537.

Slovenec, šte. 68. — Izobčen: Frank Poganičnik, c. 12791.

Napredek, šte. 69. — Prvi mesec suspendovani: Anton Okorn, c. 15071. — Odsopli: M. Zupančič, c. 9258. — Novo pristopli: Frank Barich, c. 15538; John Luršin, c. 15539; Louis Zupančič, c. 15540; John Skubie, c. 15541; Fr. Jevnikar, c. 15542; Frank Krive, c. 15543.

Spoznanje, šte. 72. — Zopet sprejeti: Antonija Jančič, c. 13184; Joseph Opara, c. 8412. — Drugi mesec suspendovani: Frank Remšak, c. 10375. — Novo pristopli: Marija Teršinar, c. 15544; Uršula Pavše, c. 15545; John Juvan, c. 15546; Filip Žagar, c. 15547.

Prijatelj, šte. 76. — Novo pristopli: Franciška Dabalaček, cert. 15548; Kate Robar, c. 15549; Joseph Gmeiner, c. 15550.

Bratstvo, šte. 77. — Prvi mesec suspendovani: Johana Mrlak, c. 10155; Frank Mrlak, c. 7779.

Delavska Zveza, šte. 78. — Novo pristopil: Martin Vervega, c. 15551.

Svoboda, šte. 80. — Prvi mesec suspendovani: George Čebuhar, c. 5184.

Triglav, šte. 82. — Novo pristopli: Jos. Thompson, c. 15552; Joseph Jeraša, c. 15553.

Planina, šte. 83. — Prvi mesec suspendovani: Martin Bruketa, c. 12122; Božo Mičetič, c. 12123. — Izobčeni: Nick Dragičević, cert. 12124; Geco Borich, c. 13770.

Slovenski Delavec, šte. 85. — Prvi mesec suspendovani: John Jenič, c. 13029.

Slovenski Dom, šte. 86. — Prvi mesec suspendovani: Mihael Gorše, c. 5772; Anton Pravst, c. 6892; Frank Velej, c. 12299; Henry Fajda, c. 13773.

Prostomislec, šte. 87. — Odstopil: John Novak, c. 7504. — Novo pristopli: Joseph Čebulj, c. 15554; Fred Humorkiwies, c. 15555; Gregor Medvešek, c. 15556; Frank Verhovnik, c. 15557; Joseph Volšek, c. 15558; Martin Sušnik, c. 15559; Frank Flere, cert. 15560; John Čebulj, c. 15561.

Dobri bratje, šte. 88. — Drugi mesec suspendovani: Dora Pierce, c. 11797. — Novo pristopil: Joseph Urankar, c. 15562; Johana Ambrožič, c. 15563.

Rdeči Prapor, šte. 90. — Novo pristopil: Frank Eržen, c. 15564.

Johnston City, šte. 91. — Prvi mesec suspendovani: Anton Ružič, c. 7034. — Novo pristopil: Peter Kik, c. 15565.

Rožna Dolina, šte. 92. — Prvi mesec suspendovani: Joseph Govekar, c. 1201. — Novo pristopli: Stefan Prašnikar, c. 15566; Jos. Klinkom, c. 15567; John Rutar, c. 15568.

Zarja Svobode, šte. 94. — Novo pristopila: Terezija Vavtar, cert. 15569.

Triglav, šte. 94. — Prvi mesec suspendovani: John Horvat, cert. 12821. — Izobčen: Matt Maloverh, c. 8475. — Novo pristopli: Anton Nagode, c. 15570; John Nagode, c. 15571.

Lilija, šte. 95. — Zopet sprejet: John Zupančič, c. 6341. — Prvi mesec suspendovani: Fr. Krančič, c. 6695; Peter Kranje, c. 8081; Fr. Pavliha, c. 5433; Andr. Senica, c. 3119; Mihael Stefanič, c. 10175. — Novo pristopli: Katarina Zupančič, c. 15572; Mihael Saurič, c. 15573.

Krim, šte. 97. — Prvi mesec suspendovani: Janko Gapit, c. 14417. — Drugi mesec suspendovani: Joseph Tekavec, c. 4878.

POZOR! ROJAKI! POZOR!

Sledeče tri pijače so pristne in importirane in izdelane iz zelišč za okrepčanje človega in njegovega zdravja. Te so:

Kranjski Brinjevec,
Silvovic,
Tropinovec,
High Life Bitters, A. Horvato Greko Vino,
katere prodaja A. HORWAT, JOLIET, ILL.

Pozor! Gostilničarji! Pozor!

Shranite moj naslov in pišite po cenik, ker bo v Vašo korist! Ako k naročilom priložite denar, Vam dam več popusta, kakor jaz zapravim, kedar prodajam in kolektam, ker si prihranim zamudo časa, vožnje in potne troške. Dobiček je torej Vaš!

Moja trdka je prva in edina slovenska samostojna trdka, ki importira žganje direktno iz Kranjske. Prodajam tudi ceneje, ker nimam stroškov z dragimi agenti.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

SLOVENSKO - HRVAŠKI STAROKRAJSKI ODVETNIK,

(ADVOKAT)

DR. PERO PERIČ

office Room 207, Union Bank Building
25 North Dearborn Street - Chicago, Ill.

Odvetniška pisarna za vse avstro-ogrske in ameriške pravne posle zastopa na vseh sodiščih. Tirja delavske poškodbe in slučajne nezgode in smrti. Prevzema vse odvetniške-sodnijske posle za stari kraj. Kdor želi o moji pisarni podatkov, naj se popraša pri Mr. Martinu Potokarju. — — — — — Pišite v slovenskem jeziku.

EMIL BACHMAN, 1719 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Največja slovenska trgovina za ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE, PEČAT itd. v Ameriki.

Izdeluje slatke znake za vsa slovenska, hrvaška, češka, slovaška in srbska društva v Ameriki.

Pišite po naš veliki cenik ki je tiskan v vseh slovenskih jezikih in kateremu so priložena zahvalna pisma od poznanih društev.

Lastnik je rodom Čeh, piše slovenski in hrvaški in je član S. N. P. J., odkar se je ustanovila.

BADGES, FLAGS, BANNERS & CAPS

Kupujte pri nas umezne noge in roke iz kavnika, hrbtnih nog, opravo za mrtvoudne ljudi, najnovejšo podpornico za ravne dila, Pasove za kile, životne obrambe, elastične nogavice in vse ortopedične potrebščine, bolniško orodje in operacijske potrebščine. Popravljamo vse v to stroko potrebne stvari. Za dame postrežba dam.

American Artificial Limb Co.
1623 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Tel. Canal 3879. Odprto od 8. zjut. do 8. zvečer. Pišite po cenik!

Najbolši izdelek iz Pacifika.

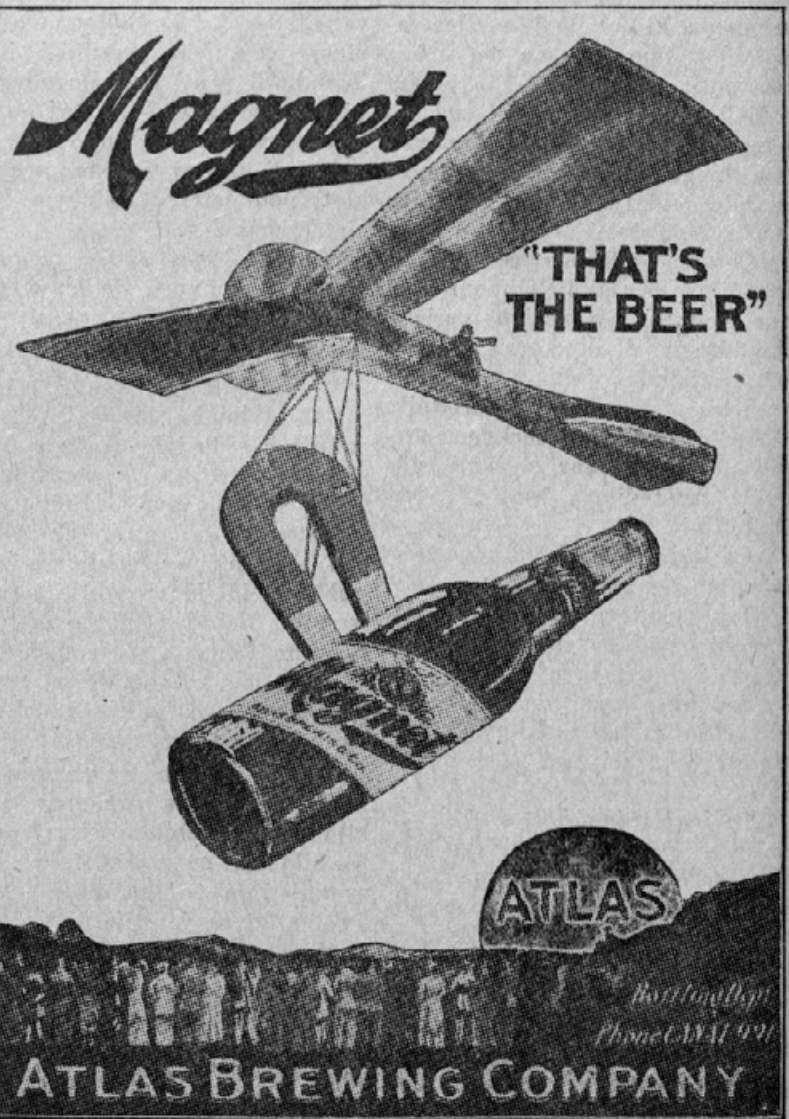
Naši vinogradi so v Sonoma, Cal. Komor se izdeluje Francozki šempanec, različna dobra vina, likerje in žganje po nizki ceni je dobiti pri trgovini na debelo.

F. KORBEL BROS.

INKORPORARINI V CHICAGO, ILL.

1621-1623 W. 12th Street, Chicago, Ill.

Telefon Canal 110. Jan J. Fuček, manager. Pišite v slovenskem.

ATLAS BREWING COMPANY

Pravo česko p

Sokol, šte. 98.—Novo pristopili: Paul Derzanič, c. 15574; Martin Gavbe, c. 15575.

Slovenski Rudar, šte. 99.—Zopet sprejet: Joseph Smolič, cert. 6568.

Golobček, šte. 100.—Drugi mesec suspendovan: Andrej Bostjančič, c. 4270. — Izobčen: Anton Bostjančič, c. 2049.

Trdnjava, šte. 101.—Novo pristopili: Joseph Orel, c. 15576.

Nada, šte. 102.—Zopet sprejet: Martha More, c. 8092; Marija Jerman, c. 8098, Anna Vancovski, c. 11527. Novo pristopila: Amalija Vidmar, c. 15577.

Zavedne Slovenke, šte. 104. Prvi mesec suspendovana: Anna Božič, c. 10228.

Prostost, šte. 106. Izobčen: Frank Majzelj, c. 13565. Novo pristopili: Frank Podboršek, c. 15578, Marija Pustovrh, c. 15579, (Johanna Opeka, c. 15580, sprejeta ko predložil izkaz starosti).

Jutranja Zora, šte. 108. Zopet sprejeta: Marija Zgone, c. 8708. Novo pristopile: Katarina Malnarich, c. 15581, Franca Sajavce, c. 15582, Marija Oblak, c. 15583.

Orel, šte. 109. pristopili: Joseph Fulla, c. 15584, Joseph Marinutto, c. 15585.

Slovenski Rudar, šte. 110. Zopet sprejeti: Joseph Bukovec, c. 9573, Matt Kinkela, c. 1056, Matt Milinkovich, c. 13977, Matt Povše, c. 14652, Joseph Ozanič, c. 13973, Frank Sušenj, c. 14222, George Turek, c. 13983, Anton Ruparšič, c. 10419. Prvi mesec suspendovani: Luka Bodič, c. 10743, Andrew Brajan, c. 13214, Frank Kraje, c. 9497, John Palih, c. 14221, Gregor Verban, c. 10417, John Zgone, c. 8939, Millan Uknjič, c. 14655. Novo pristopili: Frank Kosmerl, c. 15586, Gottfried Verderbar, c. 15587, John Stupica, c. 15588, Anton Repesh, c. 15589, Matt Marinčelj, c. 15590, Martin Čampa, c. 15591, Mihael G. Sterk, c. 15592, Louis Vesel, c. 15593, George Tomac, c. 15594, Joseph Roje, c. 15595, Anton Jelen, c. 15596.

Zvezda, šte. 111. Prvi mesec suspendovana: Neža Miklavčič, c. 9177.

Mangart, šte. 113. Drugi mesec suspendovani: Blaž Fernet, c. 13406, M. Tomažinčič, c. 14659.

Živila Ilirija, šte. 114. Zopet sprejeti: Geo. Stefanc, c. 13580, Izobčeni: Anton Cesarič, c. 7363, Ignac Kotnik, c. 8638. Novo pristopili: Anton Sumak, c. 15597.

Jolietka Zavednost, šte. 115. Zopet sprejeti: John Terlep, c. 7542, Anton Novak, c. 14226, Jacob Jakša, c. 14446, Luka Mesorjedič, c. 9756. Prvi mesec suspendovani: Mihael Likovich, c. 7531, Rudolph Prosen, c. 13987. Drugi mesec suspendovan: George Klepee, c. 14443. Izobčeni: Frank Mally, c. 7813, Mihael Korbar, c. 8235.

Novi Dom, šte. 117. Prvi mesec suspendovan: Carel Coder, c. 14664.

Moška Jednakopravnost, šte. 119. Novo pristopile: Marija Marinšek, c. 15598, Marija Ogrin, c. 15599.

Gorenjec, šte. 120. Izobčen: Anton Tavčar, c. 7306. Novo pristopili: Vincenc Sepič, c. 15600, Frank Jereb, c. 15601, John Ganter, c. 15602, John Mlinar, c. 15603, John Bizjak, c. 15604.

Zveza Detroitških Slovencev, šte. 121. Prvi mesec suspendovani: Frank Cigale, c. 14667, Mihael Gonda, c. 8318, Andrej Hovorko, c. 8320, Martin Hovorko, c. 11407, Mihael Seman, c. 10434. Drugi mesec suspendovani: Alex Ban, c. 14669, Joseph Kotar, c. Andrew Kontar, c. 12493.

Groz, šte. 122. Drugi mesec suspendovan: Frank Skubie, c. 9769. Novo pristopil: Henrik Rosman, c. 15605.

Mednarodna Zveza, šte. 124. Zopet sprejeta: Antonija Beber, c. 13602.

Hibing, šte. 125. Zopet sprejeti: George Glad, c. Louis Hren, c. 10216, Matt Paver, c. 13809, Joseph Glad, c. 14924, Frank Pintar, c. 12653. Izobčen: Nick Stenoslaznik, c. 12163. Novo pristopil: Anton Paver, c. 15606.

Primož Trubar, šte. 126. Zopet sprejeti: Frank Skulj, c. 9973, Peter Pikš, c. 9974, Frank Smolej, c. 11588, John Kaplan, c. 12495, Frank Hribar, c. 12330, Ev. Obolnar, c. 14005, Joseph Linger, c. 14232. Prvi mesec suspendovani: Joseph Čampa, c. 9135, Joseph Lavrič, c. 12039, Lov. Smrdel, c. 12334, Frank Snočnik, c. 13227.

John Zalaznik, c. 13230, Rof. Rosa, c. 13419, Ferd. Šile, c. 13420, Al. Čepan, c. 14003, John Puželj, c. 14233. Drugi mesec suspendovani: Lov. Oblak, c. 12039, John Očovnik, c. 12332. Novo pristopili: Anton Naglič, c. 15607, Thomas Lavrič, c. 15608, Frank Smole 2, c. 15609, Rudolph Jurca, c. 15610, John Zalar, c. 15611, Mihael Žumer, c. 15612.

V Slogi je Moč, šte. 127. Odstopila: Roza Kastele, c. 11747. Narodne Slovenke, šte. 128. Zopet sprejeta: Antonije Grgorič, c. 12000. Prvi mesec suspendovana: Anna Vrbancec, c. 14007. Novo pristopila: Anna Sprietzer, c. 15613.

Lipa, šte. 129. Zopet sprejeti: Ignac Sustersič, c. 5006, Mary Božič, c. 8805, John Koren, cert. 10844, Ignac Herbst, c. 11030, Joseph Zupančič, c. 13604, Rudolph Murn, c. 10844, Jos. Marin, cert. 14926. Prvi mesec suspendovani: Vincenc Hribar, cert. 9308, Aloisija Kavšek, c. 11411, Frank Zupančič, c. 12170, Joseph Kocjan, c. 12656. Drugi mesec suspendovani: John Jerman, c. 6087, Anton Tekavčič, c. 8810. Izobčen: Ignac Hutch, c. 14009. Novo pristopil: Anton Gale, c. 15614.

Eveleth, šte. 130. Prvi mesec suspendovana: Ivana Brimšek, c. 8058.

Francisco Ferrer, šte. 131. Prvi mesec suspendovani: J. Hočvar, c. 8969, Frank Stonich, c. 41, Iv. Vrbancec, c. 12345, Frank Bešenik, c. 123344, L. Mariacher, c. 8505.

Balkan, šte. 133. Zopet sprejeti: Frank Mausar, c. 11413, Joseph Pugelj, c. 11667. Prvi mesec suspendovani: George Grgurič, c. 9784, Louis Poje, c. 9980, John Kinkof, c. 10453, Frank Vidmar, c. 12004. Drugi mesec suspendovani: John Skufca, c. 9167, Mihael Muhčič, c. 9169, Mary Muhčič, c. 10454, Stefan Vidmar, c. 11670, Mihael Hauptman, c. 11672.

Michigan, šte. 136. Zopet sprejeti: Peter Rozman, c. 884, Vinko Butković, c. 12172, Anton Tomac, c. 14679. Drugi mesec suspendovani: Joseph Ratkovich, c. 13823, Stefan Polich, c. 14233. Odstopil: Joseph Pintar, c. 14016. Novo pristopil: John Mrkanovič, c. 15615.

Napredne Slovenke, šte. 137. Novo pristopile: Marija Mehle, c. 15616, Ivana Blatnik, c. 15617, Marija Stockl, c. 15618, Frančiška Brečelnik, c. 15619, Anna Hkove, c. 15620, Anna Hrast, c. 15621, Ivana Zdešar, c. 15622.

Postojnska Jama, šte. 138. Izobčen: Frank Kaušek, c. 12670.

Tabor, šte. 139. Zopet sprejeti: Jhn Mahne, c. 9538. Izobčen: Emil Zadnik, c. 13830, Joseph Kozina, c. 9539. Novo pristopili: Frank Lukač, c. 15623, Frank Pule, c. 15624, Joseph Simčič, c. 15625, Marija Gros, c. 15626, Joseph Komac, c. 15627, Mihael Podberšek, c. 15628.

Bratska Zveza, šte. 140. Prvi mesec suspendovani: Martin Piršič, c. 1447, Peter Verderbar, c. 14472. Izobčen: Karol Zupančič, c. 13832. Novo pristopil: Andrej Valčič, c. 15629.

Brod na Kolpi, šte. 141. Izobčen: Matt Črnkovič, c. 14028. Odstopil: Matt Lisac, c. 13640. Novo pristopili: John Malnar, c. 15630, Joseph Žuteg, c. 15632, Frank Malnar, c. 15632, Anton Briški, c. 15633, John Tomac, c. 15634, Jacob Malnar, c. 15635, John Ozbolt, c. 15636, Joseph Ozanič, c. 15637.

Mir, šte. 142. Prvi mesec suspendovan: John Urh, c. 9576. Izobčen: Ignac Soel, c. 9591. Novo pristopili: Joseph Samsa, c. 15638, Mihael Trampuš, c. 15639, Marija Fende, c. 15640, Frank Dolinar, c. 15641.

Slovenski Lovec, šte. 143. Novo pristopil: Frank Rupert, c. 15642.

Slovenici in Horvati, šte. 144. Prvi mesec suspendovani: Lovrene Furlan, c. 9797, Minko Breberina, c. 12885. Drugi mesec suspendovani: Pavel Forster, c. 12520, Janko Breberina, c. 12882. Izobčen: Paul Dukmanovič, c. 12880.

Slavček, šte. 145. Zopet sprejeti: Valentin Koritnik, c. 12681. Novo pristopil: Mihael Božičević, c. 15643.

Kanarček, šte. 146. Novo pristopil: Frank Wogrine, c. 15644.

Vodnikov Venec, šte. 147. Zopet sprejeti: Frank Nahtigal, c. 10465. Prvi mesec suspendovani:

Joseph Mestek, c. 8004, Anton Jerina, c. 10010, Frank Škoda, c. 11228, Valentin Zbačnik, c. 12892, Frank Gornik, c. 13268, Louis Strauss, c. 14251. Novo pristopil: Frank Mramor, c. 15645.

Bratje Edinost, šte. 151. Prvi mesec suspendovan: John Karsanc, c. 12527. Drugi mesec suspendovana: Amalija Tavornik, c. 11004.

Slovenski Narod, šte. 153. Zopet sprejeti: Marko Matešič, c. 13651. Prvi mesec suspendovan: Matt Wittine, c. 11060. Drugi mesec suspendovan: Alois Jaksetič, c. 10482. Novo pristopil: Joseph Filipan, c. 15646.

Gorjanec, šte. 154. Zopet sprejeti: Joseph Doltar, c. 10489, Vinko Stimac, c. 14717.

Zavedni Sosedje, šte. 158. Novo pristopili: Jacob Glasčič, c. 15647, Alois Kuljat, c. 15648.

Veslovani, šte. 161. Zopet sprejeti: Anton Kočvar, c. 14721. Prvi mesec suspendovan: John Beber, c. 11078. Izobčen: Anton Adamič, c. 11236. Novo pristopile: Kata Križmanič, c. 15649, Marija Zadolnik, c. 15650, Lucija Tool, c. 15651.

Lunder Adamič, šte. 165. Zopet sprejeti: Frank Žele, c. 8084. Prvi mesec suspendovan: Matt Krofak, c. 11868. Novo pristopil: Joseph Miklič, c. 15652.

Slap Peričnik, šte. 166. Prvi mesec suspendovan: Mary Frank, c. 13848.

Sinovi Slave, šte. 168. Novo pristopili: Joseph Vivot, cert. 14653, John Goštinčar, c. 15654.

Svobodomislec, šte. 169. Prvi mesec suspendovan: Joseph Urbanija, c. 9425.

Dolenec, šte. 170. Drugi mesec suspendovani: Julijus Gruden, c. 12038, John Gruden, c. 13096. Novo pristopili: Marija Pucelj, c. 15655, Anna Zure, c. 1556, Frančiška Kordiš, c. 15657, Marija Beršnak, c. 15658.

Slovenski Prijatelj, šte. 171. Novo pristopil: John Čopi, cert. 15659.

Dobri Prijatelji, šte. 172. Drugi mesec suspendovan: Matt Jan, c. 12378.

Slava, šte. 173. Prvi mesec suspendovan: Martin Pemec, c. 13274, Ciprian Benčina, c. 13668, John Mayer, c. 14266.

Vrtni Roj, šte. 174. Izobčeni: Matt Hočvar, c. 7206, Andrej Poje, c. 13856. Novo pristopila: Marija Skerlj, c. 15660.

McKinley, šte. 175. Novo pristopil: Frank Gorše, c. 15661.

Novo Leto, št. 176. Novo pristopil: Frank Verhovec, c. 15662.

Mars, šte. 177. Zopet sprejeti: Frank Sulentič, c. 2463. Drugi mesec suspendovana: Marija Maček, c. 12917.

Jandranska Vila, šte. 178. Zopet sprejeti: Andrej Srejšček, c. 12924, Fr. Valenčič, c. 12836. Drugi mesec suspendovani: Anton Samsa, c. 12934, Anton Tomčič, c. 14275. Novo pristopili: Frank Ipavec, c. 15663, Joseph Čančula, c. 15664, Kristjan Ložar, c. 15665, August Avein, c. 15666.

Planinski Glas, šte. 180. Prvi mesec suspendovani: August Vadišek, c. 15174, Henry Wulsch, c. 15176.

Dom in Svet, šte. 181. Izobčeni: Marija Senčur, c. 13861. Novo pristopil: Frank Cvelbar, cert. 15667.

Slovenski Rudar, šte. 182. Zopet sprejeti: John Krizmanich, c. 13311. Prvi mesec suspendovani: Frank Zupančič, c. 11339, Anton Sterle, c. 13309.

Narodni Dom, šte. 183. Drugi mesec suspendovan: Felix Repotočnik, c. 9322.

Planinski Raj, šte. 185. Prvi mesec suspendovane: Josefa Samsa, c. 13694, Ivana Gregorič, cert. 13863, Ivana Lapme, c. 14505, Marija Rent, c. 14507. Novo pristopile: Karolina Skolarič, c. 15668, Frančiška Malovašič, c. 15669.

Jugoslovani, šte. 186. Zopet sprejeti: John Paučnik, c. 2619. Prvi mesec suspendovan: Anton Perše, c. 1270. Izobčeni: Anton Kump, c. 7828, Pavlina Kump, c. 13888. Novo pristopili: Louis Izar, c. 15670, John Lapuh, c. 15671, Julius Novak, c. 15672.

Sinovi Složne Domovine, šte. 190. Novo pristopili: John Kastele, c. 15673, John Kovačič, cert. 15674.

Abazija, šte. 191. Novo pristopili: John Rubeša, cert. 15675, Ignac Lipich, c. 15676, Vincenc Poščič, c. 15677, John Kovačič, c. 15678, Frank Bačič, c. 15679.

Boginja Svobode, šte. 193.

Drugi mesec suspendovan: Jacob Krasna, c. 14538.

Cvetko, šte. 196. Drugi mesec suspendovan: Charles Novak, c. 14760. Novo pristopila: Ivana Erchul, c. 15680.

Složni Slovence in Slovaci, šte. 199. Prvi mesec suspendovan: Paul Bolha, c. 14999. Odstopil: Martin Varga, c. 14997.

Avstrijski Slovence, šte. 200. Novo pristopil: Frank Osel, cert. 15681.

Pivka, šte. 201. Prvi mesec suspendovan: Anton Krule, c. 10078. Novo pristopil: John Pachak, c. 15682.

Narodni Bratje, šte. 202. Odstopil: John Nemanjč, c. 15218.

V Boj za Svobodo, šte. 203. Prvi mesec suspendovan: Anton Plutt, c. 15237.

Novo društvo: Leo Tolstoj, št. 205 v Duluth, Minn. Pristopili so: Joseph Nevark, c. 15683, Anton Zukovec, c. 15684, Frank Snidar, c. 15685, John Jerina, c. 15686, John Jannik, c. 15687, Frank Roth, c. 15688, Leo Jenko, c. 15689, Frank Forkar, c. 15690, Anton Gradišar, c. 15691, Stefan Pepel, c. 15692, Stefan Millich, c. 15693, Frank Babnik, c. 15694.

Prestopili so:

Od dr. šte. 1. Joseph Matelko, c. 487 k dr. šte. 7.

Od dr. šte. 5. Anton Urh, c. 13892 k dr. šte. 118.

Od dr. šte. 13. Frank Steiner, c. 13495 k dr. šte. 4.

Od dr. šte. 14. Frank Sešek, c. 13141 k dr. šte. 126.

Od dr. šte. 16. Mihael Ozanich, c. 9790, Mary Ozanich, c. 1000- k dr. šte. 75.

Od dr. šte. 19. Andreas Kolkaj, c. 1492 k dr. šte. 35.

Od dr. šte. 20. Paul Muhar, c. 12985 k dr. šte. 110.

Od dr. šte. 21. Alois Ferkolj, c. 14568 k dr. šte. 20, Frank Slavec, c. 9210 k dr. šte. 36.

Od dr. šte. 22. John Prešeren, c. 7375 k dr. šte. 117.

Od dr. šte. 23. Frank Povše, c. 4289 k dr. šte. 117.

Od dr. šte. 24. Frank Kristan, c. 5238 k dr. šte. 58.

Od dr. šte. 26. Alois Tokin, c. 11325 k dr. šte. 112.

Od dr. šte. 32. Jacob Zajc, c. 2923 k dr. šte. 19. Frank Burja, c. 13346 k dr. šte. 52.

Od dr. šte. 33. Frank Pecman, c. 9 k dr. šte. 118.

Od dr. šte. 36. Anton Lekše, c. 4372, Martin Kos, c. 12093 k dr. šte. 52. Lov. Poljanšek, c. 10723 k dr. šte. 54. Jacob Košir, c. 9265 k dr. šte. 151.

Od dr. šte. 41. Leo Drole, c. 1976 k dr. šte. 7.

Od dr. šte. 44. Frank Dremelj, c. 2400 k dr. šte. 168.

Od dr. šte. 47. Joseph Porenta, c. 7307 k dr. šte. 10.

Od dr. šte. 48. Steve Turk, c. 3255 k dr. šte. 126.

Od dr. šte. 49. Valentin Kremžar, c. 14166 k dr. šte. 68.

Od dr. šte. 51. Martin Zgone, c. 6288 k dr. šte. 4.

Od dr. šte. 59. Anton Jereb, c. 13199 k dr. šte. 95.

Od dr. šte. 60. Gregor Benuž, c. 5647 k dr. šte. 17.

Od dr. šte. 64. Alois Germ, c. 10362 k dr. šte. 193. Frank Kumer, c. 14176 k dr. šte. 13.

Od dr. šte. 65. Jacob Kogoj, c. 12113, Peter Polutnik, c. 12603, John Kenda, c. 11783, Joseph Dolanc, c. 273 k dr. šte. 92. Nick Rettich, c. 14178 k dr. šte. 121.

Od dr. šte. 74. Mihael Lupovzovic, c. 12213 k dr. šte. 16.

Od dr. šte. 75. Baltazar Ževart, c. 14191 k dr. šte. 81.

Od dr. šte. 78. John Koejan, c. 13187 k dr. šte. 7.

Od dr. šte. 83. Angela Skoda, c. 13767 k dr. šte. 137.

Od dr. šte. 87. John Umek, c. 7216 k dr. šte. 7.

Od dr. šte. 89. Frank Tomažin, c. 11366 k dr. šte. 4.

Od dr. šte. 90. Andrej Buda, c. 14635 k dr. šte. 52.

Od dr. šte. 91. Nick Supica, c. 10953, Anton Zurgo, c. 11150 k dr. šte. 163. Alois Zupančič, c. 5874, John Bergaut, c. 1656 k dr. šte. 186. Joseph Cigale, c. 10194 k dr. šte. 50. Frank Golčnik, c. 9108 k dr. šte. 123. Frančiška Golob, c. 8594 k dr. šte. 192. Frančiška Golob, c. 8594 k dr. šte. 192. John Stucin, c. 14880 k dr. šte. 52.

Od dr. šte. 94. Anton Russ, c. 9942 k dr. šte. 21.

Od dr. šte. 98. Joseph Sonta, c. 15095 k dr. šte. 59.

Od dr. šte. 103. Marija Pirnat, c. 6814, Jera Peletič, c. 7517, Ma-

rija Virant, c. 10584, Frančiška Zavrl, c. 11511 k dr. h šte. 98.

Od dr. šte. 105. Anton Hvalica, c. 6917 k dr. šte. 34.

Od dr. šte. 110. Peter Samec, c. 9963 k dr. šte. 175.

Od dr. šte. 121. Stefan Gasparac, c. 14670 k dr. šte. 107. Frank Kraševce, c. 11432 k dr. šte. 5.

Od dr. šte. 122. Jacob Dežman, c. 12324 k dr. šte. 129. Paul Mežnar, c. 12855 k dr. šte. 118.

Od dr. šte. 123. Joseph Udovč, c. 14671 k dr. šte. 29.

Od dr. šte. 125. John Skubič, c. 9508, John Grvol, c. 8354 k dr. šte. 161.

Od dr. šte. 140. Mihael Staudohar, c. 10624 k dr. šte. 85.

Od dr. šte. 143. Frank Rihtar, c. 12198, George Podbregar, c. 10242, Frank Lušin, c. 11049 k dr. šte. 202.

Od dr. šte. 145. Joseph Lamberger, c. 7827, Anton Gartner, c. 8767 k dr. šte. 13.

Od dr. šte. 147. Mihael Haupt-

Razne vesti.

— V Gentu, v Belgiji so ustanovile strokovne organizacije in združene organizacije "Delavsko banko" s kapitalom 1. milijon frankov. 25 odstotkov kapitala je že vplačanih. — Peki po bruseljskih konsumnih zadrugah delajo v tih šitah na teden, in sicer traja vsaka šita po osem ur. Na vsake tri tedne pride na vsakega delavca ena nočna šita. Vsako leto imajo pekovski pomočniki pravico do sedemdnednega dopusta in dobe v tem času neprikrasano mezd. Začetniki dobivajo na dan po 5 frankov, najvišja meza je 6 frankov na dan. Predelavci dobivajo po 1 frank več. Razen tega dobivajo vsi brezplačno: hlače, srajce iz flanele, predpasnike in sandale. — Od čistega dobička dobivajo po 2 in pol odstotka. Delavci izvolijo svojega zastopnika v upravni svet. Po določeni službeni dobi so upravičeni do starostne rente, ki znaša po 2 do 2 in pol franka na dan. V slučaju smrti dobi delavčeva družina 300 frankov.

— Strokovna organizacija merskih pomočnikov, ena najmočnejših organizacij v Avstraliji, je odpovedala po vsej deželi delovne pogodbe, ker jim podjetniki niso zvišali meze od \$6 na \$7.10 za sto glav zaklane živine. — Mezdu urad za New So. Wales je določil tedenski delovni čas za slikarje po ladjah na 48 ur in tedensko minimalno mezo na \$15.12. Čezurno delo do polnoči se plačuje po 50% več, čez polnoč pa po 100%. Akordno delo ni dovoljeno. Prednost imajo organizirani delavci. Delavci, ki se najemajo le od slučaja do slučaja, morajo dobivati najmanj po \$0.39 na uro. — V vsej Avstraliji je doslej 400 mezdnih uradov, ki določajo mezo in delovni čas za poedine stroke. — Strokovna organizacija učiteljev v New So. Walesu je zahtevala ustanovitev meznega urada. Naučni minister je dovolil ustanovitev. — Konferenca lokalnih strokovnih organizacij kolarjev je ustanovila Zvezo za vso Avstralijo.

— Avstrijska vojaška kultura. Dne 27. marca so obesili v Tropavi Ivana Bagaeza, korporala v rezervi; Bagaez je dne 19. marca ustrelil nadporočnika Šrameka. Osem dni po izvršenem zločinu je korporal že visel na kolu. Iz navedenih dejstev se sklepa, da korporala niso dali niti toliko časa, da bi se zagovarjal, zakaj je zvršil umor. Mi smo prepričani, da bi oficir še danes živel in mogoče dobil še kakšno odlikovanje, ako bi bil ustrelil korporala. Justifikacija se je izvršila v Rudolfovih vojašnici. To znači, da so bili vojaki prisiljeni gledati, kako morijo zvezanega človeka, dasiravno niso bili navdušeni za tako predstavo.

— Strokovna organizacija mornarjev na Holandskem šteje 2994 članov ali 78% vseh zaposlenih mornarjev. — Delavci z diamanti so naklonili izprtim tobačnim delavcem \$10.000 podpore.

— Iz ruskih ječ. 17 delavcev, pomiloščenih po zadnjem carjevem amnestijskem razglasu je socialnodemokratskim poslancem v ruski dumi povedalo o trpinčenju političnega jetnika, pisatelja Sokolovskega. Sokolovski je interniran v policijskem zaporu na Vasiljskem Ostrovu v Peterburgu. 27. februarja so ga biriči neusmiljeno pretepli, ker ni stal pri raportu dovolj ravno. Sokolovski je jetičen in po eksekuciji se mu je villa kri. Ali nihče se ni zmenil za in šele ob tleh jutraj so ga prepeljali iz skupnega zapora v samotno celico. V Pjatigorsk v Kavkazu je zdravstvena komisija preiskavala ječe in je našla strahotne razmere: v eni luknji je bilo stlačanih 39 jetnikov, smelo bi jih biti le pet. Zaradi pomanjkanja zraka se je eden jetnik zadušil. Med jetniki je bilo vseh spolov, ki so imeli legar. Hrano pa dobivajo tako, da bi je še prešči ne jedli. V takih razmerah živi okoli 200.000 jetnikov, od katerih je približno ena petina političnih kaznjencev. Politični kaznjenci, ki jih posebno kruto pretepajo, si končajo svoje mukotrpno življenje, če si le morejo preskrbeti strup. Ko je bil na zadnji seji dume razgovor o strahotnem življenju

ju ruskih kaznjencev, je dejal konservativni poslanec Liharev, da je nadzorstvo po ječah še vse premalo strogo, ker drugače bi ne bili samomri mogoči. Mnogo kaznjencev tudi zblazni in te reveže pretepajo prav tako neusmiljeno kakor druge. Največ kaznjencev pa oboli za jetiko in te oslabele ljudi oklepajo neusmiljeni biriči v verige.

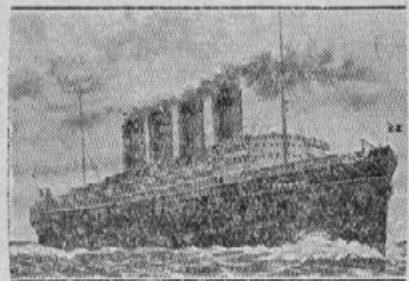
— Ruski uradniki. V Kijevu so prišli na sled velikanskim sleparijam pri južnozapadni državni železnici. Državni komisariji so kradli kakor srake dragocene pošiljke in jih prodajali. Škoda, ki znaša več milijonov, bo morala povrniti država.

KJE JE BRAT ANTON ŠPAN? Zadnji čas je bival nekje v Seattle, Wash. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga sporoči, ker mu zelo hvala. Sporočiti mu imam zelo važno zadevo.
Jos. Dernač, Neffs, O.
(Advertisement.)

Iščemo fine šivavke za slamnike: fino "ship in tiny ajour" delo. Pridite takoj.
The Paramount Hat Works
1611 No. Lincoln St. Chicago, Ill.

FRANCOZKA LINIJA

Samo 6 dni preko morja!
Ima vse samo brze parnike:
Odidejo vsaki četrtek ob 10 uri zjutraj iz pristanišča.

S. S. FRANCE S. S. LA PROVENCE
(novi na štiri vijake)
S. S. LA LORRAINE in S. S. LA SAVOIE
So tudi, drugi in tretji razred modernih novih parobrodov, odidejo tudi vsako soboto ob 3 uri popoldan.
S. S. ROCHAMBEAU S. S. CHICAGO
(novi na štiri vijake)
S. S. NIAGARA S. S. LA TOURAINE

MAURICE W. KOZMINSKI
Glavni zapadni zastopnik
139 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Ravenna, Mich.
Prosim, odstopite mi malo prostora, v "Glasilu", da naznam bratom in sestram, ki so namenjeni kupiti farne, da se pri nas kupijo zemljišča po ceni. Zemlja je rodovitna. Na nji rastejo vsi poljski pridelki, ki so prikladni za živino rejo. Zemlja je lastnina farmarjev, ki nimajo agentov za posredovanje pri kupčiji.

Kdor hoče kupiti farne, naj pride prvo sem ogledat zemljišča, in ne bo mu žal. Take cenene rodovitne zemlje ni nikjer na prodaj kot tukaj. Kdor hoče imeti kakšno pojasnilo v tej zadevi, naj se obrne name, ki sem članica društva šte. 104 S. N. P. J.

Franciška Schneider,
R. D. Route 4, Ravenna, Mich.
(Advertisement.)

Austro-Americana
Parobrodna Družba
Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene.

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, vino brezplačno, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družni parobrodi na dva vijača: Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania, Polonia, Canada.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

Phelps Bros. & Co.
2 Washington St., New York, N. Y.

ali na njih pooblašene zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov.-angl. slovnico, razgovore, pisma in navodilo kako postati državljani poleg največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsem onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (420 strani) je \$2. ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.
(Advertisement.)

J. S. JABLONSKI

Slovenski fotograf
izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela dobro in poceni
6122 St. Clair Avenue.
CLEVELAND OHIO

DR. ADOLF MACH
ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovoru.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Unijske smodke najfinejše kakovosti z znakom S. N. P. J.

dvoje vrst po 5 in 10c — izdeluje po primerno nizki ceni

1.9% od stržene vsote gre v rezervni fond S. N. P. J. 1. Plamenca naročila se zvršujejo točno po C. O. D. Nareda se ne manj kot 1000 smodk po 5c ali 500 po 10c.

Podpirajte domače in bratsko podjetje! Vprašajte za cene!

John Breskvar,
3528 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Važno uprašanje!
KDO mi opravi
najbolje in najceneje?
Konzularne,
starokrajске
sodnijske in
vojaške
zadeve
Javni notar
Kaker
220 1/2 Grove St
Milwaukee, Wis.

VSAKATERI SE
BOJUJE ZA

10 ZA 5c

NEBO

ork tip

CIGARETE

Vsaki prodajalec proda več

NEBO
CIGARET

vsaki dan.

Farme Farme Farme

Krasne ceste, šola in cerkev blizu. Najboljša zemlja za poljedelstvo, zdrava pitna voda kot na gorenskem! V bližini tovarne, kjer se lahko dobi delo. Zelo ugoden trg za farmerske pridelke. Blizu u Chicaga in Milwaukee.

Izrabite ugodno priliko in kupite zemljišče od nas!
Cena akru je od 14 dolarjev naprej. Eno tretjino je treba plačati takoj, za ostalo vas počakamo po pogodbi.

Vprašajte za ceno zemljišč pri nas, predno se obrnete drugam.
Pišite za podrobnosti takoj. Ne odlašajte, ker cena zemljiščem gro vedno kvišku.

Česko-slovanska zemljiščna družba
3815 West 26th Street, Chicago, Ill.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

Narodna Tiskarna

2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO" in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni :: :: ::

FRANK J. PETRU
JAVNI NOTAR

Posojila na zemljišča in zavarovalnica

Varnostne shrambe za denar in dragulje.
Najemnina \$2.50 na leto ali 5c na teden.
1443 West 18th St. blizu Laflin ulice.

Zastopnik sledečih stavbin-
skih in posojilnih društev.

Krajsko, Česko, Hrvatsko stavbinsko in posojilno društvo.
Prvo Hrvatsko stavbinsko in posojilno društvo.
Benatky-ovo stavbinsko in posojilno društvo.
Hrad Rabi stavbinsko " " "
Unijsko stavbinsko " " "

Zemljišča in hiše na prodaj v vseh krajih mesta.
Denarna posojila proti niskim obrestim.
Zavarovanje proti ognju pri najboljših družbah.

Ustanovljeno leta 1900

Ameriška Državna Banka

1825-1827 Blue Island Avenue

vogal Loomis ulice
Chicago.

VLOŽENA GLAVNICA \$1,500,000.00

JAN KAREL,
PREDSEDNIK.

J. F. ŠTEPINA,
BLAGAJNIK.

Naše podjetje je pod nadzorstvom "Clearing House" čikaških bank, torej je denar popolnoma sigurno naložen. Ta banka prevzema tudi uloge pošne hranilnice Zdr. držav. Zvršuje tudi denarni promet S. N. P. J. Uradne ure od 8:30 dopoldne do 5:30 popoldne; v soboto je banka odprta do 9 ure zvečer; v nedeljo od 9 ure dopoldne do 12 ure odpoldne. Denar vložen v našo banko nosi tri procenote. Bodite uvjereni, da je pri nas denar naložen varno in dobičkanosno.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društva in jednote.
DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE
Slovenske cenike pošljamo zastonj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE
v staro domovino

PAROBRODNE
LISTKE

potom c. kr. pošne

za vse prekmorske

hranilnice na Dunaju; hitro

parobrodne družbe po izvirnih

in ceno.

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Potovanje v staro domovino
potom Kašparjeve Državne
Banke je najceneje in naj-
bolj varno.

Naša parobrodna poslovilnica je največja na Zapadu in ima vse najboljše oceanske črte (linije). Vozni listki, (šifkarte) po kompanijskih cenah. Menjalnica starokrajškega denarja. Kupujemo denar vseh držav sveta po zmernih cenah Kašpar Državna Banka izplača za 5K - \$1 bres odbitka. Pošljamo denar v vse dele sveta po jako nizkih cenah; ravnotako izdajamo drahte. Stojimo v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v staro domovini, in pri nas ni še nobeden, kar ta banka obstoji, (23 let), zgubil se centa. Pišite po cene v slovenskem jeziku. Kašpar Državna Banka sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vložnega denarja. Banka ima \$5,318,821 premoženja. Slov. Narod. Podp. Jednota vrši svoj denarni promet s Kašpar Državno Banko.

Kaspar State Bank
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

